

ÅRSRAPPORT

2016

Indholdsfortegnelse

Vi er med dig	3
Kort om Købstædernes Forsikring 2016	4
Købstædernes Forsikrings mål og strategi	6
Beretning for 2016	9
Selskabsoplysninger	16
Delegeretforsamling	19
Koncernstruktur	21
Regnskabs gennemgang og resultatdisponering	23
Ledelsespåtegning	25
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	27
Resultatopgørelse	30
Balance	33
Egenkapitalopgørelse	36
Noter	38

Vi er med dig

Vi er ejet af kunderne. Derfor sætter vi helt naturligt kunderne i centrum, og vi arbejder for at give vores kunder frihed til at leve det liv, de ønsker. Vi har nemlig en grundlæggende tro på, at et forsikringsselskab skal holde muligheder åbne for kunderne frem for at sætte begrænsninger.

Vores kunder skal vide, at vi er med dem, og at de får den bedst mulige hjælp, når det gælder. Også når de tager chancer i livet. Og ikke mindst, når uheldet er ude. Vi sætter os i kundernes sted, og med nærvær, engagement og handlekraft går vi lidt længere end andre forsikringsselskaber, for at kunderne kan leve et friere liv med færre bekymringer.

Du lever mest, når du bekymrer dig mindst

Det er jo netop det, god forsikring handler om; at frigøre mentale ressourcer til at gribe dagen, huskøbet, bilferien, jordomrejsen, erhvervsmuligheden og alle de andre værdifulde ting, som vi holder hånden under. Så kan vores kunder bedre koncentrere sig om at leve livet.

Det er den følelse af, at kunne slippe nogle af hverdagens bekymringer, som kunderne skal sidde tilbage med, når de vælger Købstædernes Forsikring. Og for hver kunde vi hjælper, bliver vores kundeløfte stærkere. For det er reelt først, når kunderne står med en skade, at vi for alvor kan bevise, at vi er med dem.

Kort om Købstædernes Forsikring 2016

2016 var et år, hvor mange vigtige delmål blev nået i Købstædernes Forsikring, og nye initiativer blev sat i gang for at sikre endnu bedre kundeoplevelser i fremtiden.

Overordnet leverede Købstædernes Forsikring et overskud på 63 mio.kr. før skat, hvilket var en forbedring på 26 % i forhold til 2015.

Positiv resultatudvikling

Præmieindtægterne steg med 12,6 % drevet af en betydelig stigning i nye kunder. Antallet af kunder steg markant i løbet af året, og ved årets udgang var der over 25 % flere kunder end året før. Dermed blev 2016 det andet år i træk med en markant organisk vækst, og den samlede bestandspræmie steg med 156 mio.kr.

Trods væksten og deraf afledte distributionsomkostninger blev omkostningsprocenten fastholdt på niveauet for 2015. Indeholdt i omkostningsprocenten på 22,6 er en fuld afskrivning af agenturaftalen fra købet af DiBa Forsikring (erhvervet i 2011). Underliggende er omkostningerne, relateret til selve driften af selskabet, således faldet i forhold til præmieindtægterne.

Erstatningsprocenten faldt 2,0 procentpoint i forhold til 2015, hvilket er positivt. Ved halvåret måtte vi dog notere et betydeligt afløbstab på ældre skader og et øget brug af forsikringerne på privatområdet. Derfor iværksatte vi præmiereguleringer for at sikre en fortsat stabil resultatdannelse i de kommende år.

Arbejdet med at omlægge investeringerne fortsatte også i 2016, sådan at langt den overvejende del af investeringsaktiviteterne håndteres af eksterne, professionelle porteføljeforvaltere, mens øvrige investeringer har et strategisk formål i forhold til forsikringsforretningen. Investeringsresultatet blev yderligere forbedret i 2016 og viste en fremgang på 6 %, drevet af positive resultater i såvel den strategiske portefølje som i den forvaltede.

Overskud på
50,4 mio.kr. i 2016

Kundetilfredshed

Igen i 2016 lå kundetilfredsheden over markedets gennemsnit ifølge forsikringsbranchens årlige måling (EPSI). Vi måtte dog notere, at tilfredsheden blandt privatkunderne er faldet med 3 point, hvilket ikke er tilfredsstillende. Dette skal naturligvis ses i lyset af, at tilfredsheden blandt privatkunderne på tværs af hele branchen gik tilbage. Det er dog samtidig en udvikling, som vi har iværksat en række meget konkrete initiativer for at vende. Samtidig med udviklingen i EPSI's måling kunne Købstædernes Forsikring dog se en markant fremgang i kundernes tilfredshed på Trustpilot, hvilket styrker vores tro på, at der er et ekstremt stærkt fundament at bygge videre på.

I efteråret 2016 lancerede vi et nyt fordelprogram til kunderne, hvor det bliver mere tydeligt for den enkelte kunde, hvordan man opnår konkrete fordele ved at samle sine forsikringer hos Købstædernes Forsikring. Dette var det første led i en række kundetilfredshedaktiviteter, hvoraf en stor del vil blive lanceret i 2017.

IT

I 2016 blev udvikling og daglig drift af Købstædernes Forsikrings kernesystem overflyttet til NNIT A/S. Det har været en vellykket transition, hvor alle dele af systemet er gennemdokumenteret, og hvor fokus har været på enkelthed, høj driftsstabilitet og sikkerhed. I kraft af kernesystemets enkle struktur og mulighed for dataudveksling med andre systemer, er der desuden skabt grundlag for endnu bedre leverancer, som påvirker kunderne direkte. I det kommende år udruller vi fx en opgraderet og mere brugervenlig kundeportal, bedre online-prisberegner og -skadesanmeldelser.

Stærke samarbejdsaftaler

2016 bød også på en række nye samarbejdsaftaler, ligesom det også blev året, hvor samarbejdsaftalen med Sparekassen Sjælland og Sparekassen Fyn for alvor gik i gang. Det har vist sig at være et stærkt samarbejde, som har resulteret i en flot tilgang af nye privatkunder på Sjælland og Fyn.

En samarbejdsaftale blev også indgået med Skandia. Aftalen skal forbedre rådgivningen af erhvervs kunderne i Købstædernes Forsikring. I kraft af denne aftale er der skabt adgang til et pensionsprodukt, som passer til den store bestand af mindre og mellemstore virksomheder, som har valgt at være kunder i Købstædernes Forsikring.

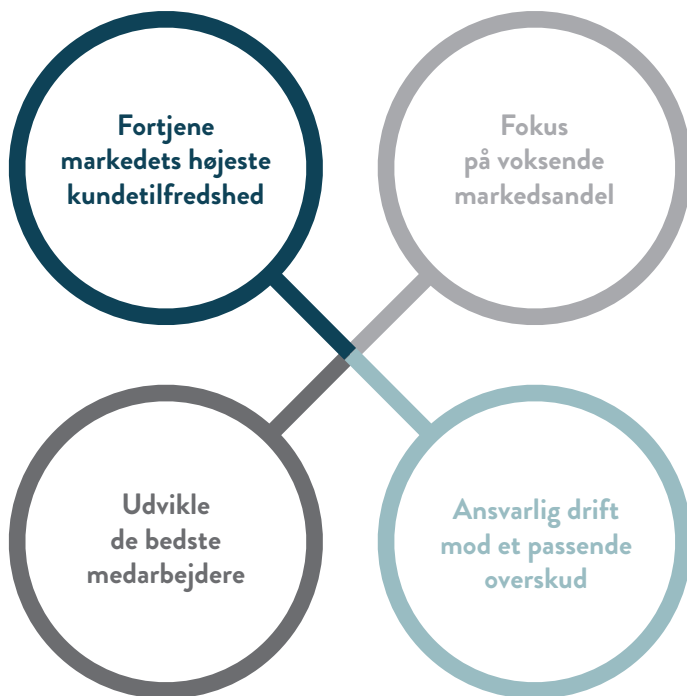
På erhvervsområdet blev der i efteråret indgået en samarbejdsaftale med Dansk Bilbrancheråd om at være forsikringspartner over for organisationens medlemmer, som er frie værksteder i hele Danmark.

Trivsel, engagement og arbejdsmiljø

I 2016 kunne vi igen konstatere, at selskabets aktiviteter er drevet af nogle af Danmarks mest motiverede og dedikerede medarbejdere. På parameteret "motivation" ligger Købstædernes Forsikring på indeks 79, mod et gennemsnit på 72 for gruppen af forsikringsselskaber og banker. På parameteret "dedikation" ligger Købstædernes Forsikring på indeks 86, mod branchens gennemsnit på 78. Ifølge Ennova, som har gennemført medarbejdertilfredshedsmålingen, er dette et ekstraordinært resultat, som udgør en konkurrencemæssig fordel og en afgørende faktor i forhold til at gøre sig fortjent til branchens højeste kundetilfredshed.

Som et led i at stimulere den igangværende udvikling med at skabe et meget åbent og levende forsikringsselskab, blev det også besluttet at ændre de fysiske rammer. I København blev der indgået aftale om salg af hovedkontoret på Grønningen og køb af et nyt og moderne hus i Strandgade. Ligeledes er der et arbejde i gang med at skabe nye rammer for kontorene i Næstved og Odense, ligesom kontoret i Ålborg fik etableret flere arbejdspladser. Målet er at skabe et fysisk miljø, som inviterer til samarbejde, fleksibilitet og åbenhed. Dette er et vigtigt led i at kunne fastholde og tiltrække markedets bedste og mest kundeorienterede medarbejdere.

Købstædernes Forsikrings mål og strategi

Strategiske hovedtemaer

Købstædernes Forsikrings samlede strategi blev opdateret og relanceret i 2015. Arbejdet med at gennemføre strategien er fortsat gennem 2016. Essensen af den samlede strategi, på tværs af Marked, Produktudvikling, Skadeservice, Digitalisering og Organisation er samlet i fire hovedbudskaber.

Fortjene markedets højeste kundetilfredshed

Kundernes tilfredshed er noget, vi skal gøre os fortjent til hver eneste dag og i hver eneste kontakt med den enkelte kunde. Det betyder, at vi skal sikre, at vores handlinger og beslutninger i ethvert led af virksomheden er tænkt igennem i forhold til den afledte kundeoplevelse. Enkle og forståelige løsninger skal gøre det let og trygt for kunderne at lade Købstædernes Forsikring håndtere familiens eller virksomhedens risiko.

Fokus på voksende markedsandel

Vi ønsker at holde os på forkant med udviklingen og konstant udfordre os selv på at blive mere og mere effektive i vores drift, rådgivning og service til gavn for vores kunder. Derfor ønsker vi at fortsætte vores vækst, så vi bliver flere til at dele regningen og nyde godt af fordelene. Det betyder, at vi skal prioritere vores ressourcer og investere der, hvor vi kan se det største potentiale for lønsom vækst. Klare til- og fravalg skal skabe stærke og fokuserede indsatser over for kunder og samarbejdspartnere. Ved at fokusere på kunder, som værdsætter rådgivning og service, opnår vi en bæredygtig forretningsmodel.

Udvikle de bedste medarbejdere

Forudsætningen for at have tilfredse kunder er at have dygtige og engagerede medarbejdere. Det er samtidig en forudsætning for at gøre det enkelt og trygt at være kunde i Købstædernes Forsikring, at vi kan uddelegere en stor beslutningskompetence til vores medarbejdere. Derfor ønsker vi at investere endnu mere i at udvikle vores organisation, arbejdsprocesser og medarbejdere. Det betyder, at vi skal sikre, at vi har de rigtige kompetencer og løser de rigtige opgaver. En høj faglighed er med til at løfte kvaliteten i opgaverne, og sammen med et øget fokus på handlekraft kan det være med til at skabe en mere professionel og effektiv organisation – til glæde for kunderne.

Ansvarlig drift mod et passende overskud

Som kundeejet selskab skal vi generere et passende overskud, så vi kan bevare vores kapitalstyrke og en sund virksomhed, som investerer i udvikling og værner om sin evne til at konkurrere. Det betyder, at vi skal være meget bevidste om, at enhver omkostningskrone vi investerer skal gøre os mere konkurrencedygtige. Effektive processer og løsninger, gennemtænkt prissætning og fornuftige investeringer skal sikre et passende overskud til at udvikle virksomheden – hverken mere eller mindre.

Mål

Arbejdet med de strategiske hovedtemaer er konkretiseret i en rullende 3-årig driftsplan, som sætter følgende mål for virksomheden i 2018:

- CAGR¹ +10 % for 2015-2018
- Combined ratio på 95
- Omkostningsprocent på 20
- EPSI-score i top 3

¹Gennemsnitlig vækst per år

Strategiske indsatsområder 2017

De strategiske indsatsområder for 2017 er samlet under overskriften Danmarks Bedste Kundeoplevelse. I Købstædernes Forsikring skal vi kun tænke på én ting, og det er kunderne. Derfor er det naturligt, at alle indsatser skal kunne relateres til en konstant forbedret kundeoplevelse.

I sommeren 2016 indledte vi derfor en total gennemgang af alle selskabets kunderelaterede processer, hvilket har ledt til en række initiativer, som vil blive gennemført frem til sommeren 2018. I alt 137 indsatsområder er identificeret, og de er inddelt i fire temaer:

- Bedre servicemuligheder
 - Hurtigere leverancer
 - Lavere omkostninger
 - Bedre kommunikation
-

I Købstædernes Forsikring skal vi kun tænke på én ting, og det er kunderne.

Bedre servicemuligheder

Et nyt serviceprogram for privat- og erhvervskunder bliver lanceret i 2017, hvor den årlige servicegennemgang indeholder bedre dokumentation og opfølgning. Samtidig udbygges online-mulighederne for at se og ændre sine forsikringer, beregne priser samt anmelde og følge skader. For at kunne levere endnu bedre service, har Købstædernes Forsikring også fortsat arbejdet med at udvide sin produktportefølje.

Vi har derfor besluttet, at arbejdsskadeporteføljen, der hidtil har været håndteret i samarbejde med Nærsikring A/S, fremadrettet håndteres i Købstædernes Forsikring.

Fra 2018 tegner vi derfor arbejdsskadeforsikring i eget forsikringssystem, fordi vi kan se, at den samlede kundeoplevelse bliver bedre med en direkte leverance fra Købstædernes Forsikring.

Hurtigere leverancer

En væsentlig tilfredshedsfaktor for vores kunder er hastighed og oplevelsen af at kunne få svar i første kontaktpunkt. Derfor delegerer vi mere beslutningskraft ud til de medarbejdere, som betjener kunderne i første led. På det digitale område skabes en række forbedringer, så medarbejdere i Skade og Kundeservice har færre opslag og manuelle opgaver. Dermed frigør vi mere tid til at skabe konkrete løsninger for kunderne, hvilket både skal fastholde og øge kvaliteten og hastigheden i kundebehandling. Kunderne vil eksempelvis opleve, at skader, som bliver anmeldt online, løses hurtigere, ligesom vi i løbet af 2017 forventer at implementere online straksafregning på en række standardskader.

Lavere omkostninger

Et led i den gode kundeoplevelse er også at levere høj kvalitet til en fair pris. Omkostningerne, som er forbundet med at drive forsikringsvirksomheden, er en del af den pris-sætning, som møder kunderne i hverdagen. Købstædernes Forsikring har sænket sine driftsomkostninger i 2015 og underliggende også i 2016. Den videre rejse mod endnu lavere omkostninger går via en stadig større portefølje, uden at antallet af medarbejdere vokser i samme takt. Derfor har vi startet arbejdet med at bruge robotter til at løse standardopgaver, samtidig med at der implementeres flere automatiserede løsninger direkte i kernesystemet. I 2017 lancerer vi ligeledes muligheden for at købe og ændre forsikringer direkte på selskabets hjemmeside. På den måde vil vi imødekomme kundernes ønsker om øget selvbetjening og korte svartider, og samtidig reducerer vi omkostningerne. Som kunde-ejet selskab er det nemlig kundernes penge, vi passer på, når vi holder igen med omkostningerne. Det vi sparer på at effektivisere vores processer, kan derfor bruges direkte på at forbedre service og skabe attraktive produkter og priser.

Bedre kommunikation

Mange tror, at forsikring er et lavinteresseområde for danskerne, men af diverse kundetilfredshedsanalyser kan vi konstatere, at kunderne sætter pris på at modtage relevant og forståelig kommunikation fra deres forsikringsselskab. Derfor går en lang række af initiativerne under Danmarks Bedste Kundeoplevelse helt enkelt ud på at forbedre den kommunikation og dokumentation, som kunderne modtager fra os. Derfor har vi i 2016 gennemgået og revideret vores kunde-vendte kommunikation i alle kanaler. Samtidig går vi oftere i dialog med kunderne, eksempelvis i forbindelse med skadesager og servicebesøg fra vores assurandører.

Det er også vigtigt for kunderne at opleve og forstå den værdi, som deres forsikringsselskab skaber. Derfor vil Købstædernes Forsikring i 2017 bruge ressourcer på at gennemføre en bred kendskabskampagne, som fortæller, hvad Købstædernes Forsikring står for, og hvad kunderne kan forvente. Dette skal være med til at øge oplevelsen af den værdi, vi skaber for kunderne. Målet med kampagnen er naturligvis også at tiltrække flere nye kunder, helt enkelt fordi vi dermed bliver flere til at dele regningen og drage fordel af alle de mange udviklingsaktiviteter.

Beretning for 2016

Resultat 2016: Højere vækst og combined ratio på niveau med forventningerne i årsrapport 2015

- > Vækst i bruttopræmieindtægter på 12,6 % mod en udmelding på 7 %
- > Combined ratio på 98,9 på niveau med forventningerne, årsrapport 2015 (98-99) og halvårsrapport 2016 (99-102)

Stadig fremgang i 2016 i forhold til 2015

- > Bruttopræmieindtægten på 854,3 mio.kr. mod 759,1 mio.kr.
- > Combined ratio på 98,9 mod 100,1 i 2015 (opgjort efter ny bekendtgørelse)
 - Bruttoerstatningsprocenten på 72,0 mod 74,0
 - Omkostningsprocent fastholdt på 22,6
 - Stigning i nettogenforsikringsprocenten til 4,3 mod 3,5 i 2015
- > Investeringsresultatet på 54,5 mio.kr mod 51,3 mio.kr.
- > Resultat efter skat på 50,4 mio.kr. mod 42,5 mio.kr. i 2015

Resultatet for 2016

2016 bekræfter igen, at de igangsatte tiltag virker. Moderselskabet Købstædernes Forsikring har således realiseret en vækst på 12,6 % mod en udmelding på 7 %, og der er fastholdt en combined ratio på 98,9, inden for forventningsspændet på 98-99, trods en negativ påvirkning fra nettogenforsikringsprocenten.

mio.kr.	2016	2015
Bruttopræmier	854,3	759,1
Forsikringsteknisk rente	-0,8	-0,5
Bruttoerstatning	-614,9	-561,5
Omkostninger	-193,0	-171,8
Afgivende forretning	-37,0	-26,4
Forsikringsteknisk resultat	8,7	-1,2
Inv. afkast e. F.tekn. rente	54,5	51,3
Resultat før skat	63,2	50,1
Årets resultat	50,4	42,5
Bruttoerstatningsprocent	72,0	74,0
Bruttoomkostningsprocent	22,6	22,6
Combined ratio, brutto	94,6	96,6
Nettogenforsikringsprocent	4,3	3,5
Combined ratio	98,9	100,1

Bruttopræmieindtægten er således steget med 95,2 mio.kr. svarende til 12,6 % og udgjorde 854,3 mio.kr. (759,1 mio.kr.). Ca. 40 % af væksten kommer fra erhverv, mens privat bidrager med resten.

Resultatet af forsikringsdriften blev i 2016 på 8,7 mio.kr. (-1,2 mio.kr.) en forbedring på 9,9 mio.kr. i forhold til 2015. Investeringsresultatet efter forsikringsteknisk rente blev et overskud på 54,5 mio.kr. mod 51,3 mio.kr. i 2015.

Combined ratio endte i 2016 på 98,9 mod 100,1 i 2015, hvilket er tilfredsstillende set i lyset af den opnåede høje vækst.

Bruttoerstatningsprocenten faldt til 72,0 i 2016 (74,0). Faldet skyldes hovedsageligt et lavere antal store og mellemstore skader, mens der har været en stigning i de underliggende skadesprocenter hovedsageligt på privat.

Bruttoomkostningsprocenten udgør 22,6, hvilket er uændret i forhold til 2015. Dette dækker over en underliggende driftsforbedring, idet den høje vækst betyder vækst i erhvervsomkostningerne.

Nettogenforsikringsprocenten er i 2016 steget til 4,3 (3,5), hvilket skyldes dels fravær af skadesbegivenheder med genforsikringsdækning dels positivt bruttoafløb på vejrligsbegivenheder fra 2013 og 2014.

Resultatet af investeringsvirksomheden efter forsikringsteknisk rente udgør 54,5 mio.kr. (51,3), og det betragtes som tilfredsstillende. Alle investeringsporteføljer gav positivt afkast i 2016.

Det samlede resultat efter skat for 2016 blev 50,4 mio.kr mod 42,5 mio.kr i 2015.

Bestyrelsen finder resultatet tilfredsstillende.

Lønsomhedsforbedringer

På skadesiden kan vi se en stabil underliggende skadesprocent på erhverv og et fortsat forbedret forløb på ejendomsforsikringsområdet. For privatforsikringer har vi imidlertid set en stigende skadesudgift, hvorfor der er iværksat en række lønsomhedsforbedrende initiativer.

Igen i 2016 har vejrligsskaderne været mindre i både antal og beløb end forventet, og de er på niveau med 2015.

For at sikre en stabil resultatdannelse følger vi fortsat en risikodiversifikationsstrategi, der betyder aktiv risikoudvælgelse, således at vi bl.a. er mere tilbøjelige til at indtegne ejendomme i andre områder end Københavnsområdet samt at produktområder, der ikke har korrelation med ejendomsforsikring får et stærkere fokus i indtegningsstrategien.

Stor- og vejrligsskader

I 2016 havde vi 24 skader over 1 mio.kr. med en samlet udgift på 39 mio.kr. Til sammenligning havde vi i 2015 28 skader med en samlet udgift på ca. 96 mio.kr. I 2014 var der 26 skader med en samlet udgift på ca. 53 mio.kr., og i 2013 var der 25 skader med en samlet udgift på ca. 70 mio.kr. 2016 betragtes derfor som et gunstigt storskadeår, hvilket også afspejles i den høje nettogenforsikringsprocent, idet få skader har været dækket af genforsikring.

I 2016 har der som i 2015 været færre vejrligsskader end i tidligere år. Set over en længere årrække tyder det dog på, at større vejrligsbegivenheder og skader som skybrud er øget i frekvens og er kommet for at blive.

Investeringsvirksomhed

Der er i 2016 ikke ændret i Købstædernes Forsikrings investeringssetup. Investeringsaktiverne er således opdelt i to adskilte porteføljer, en "strategisk" og en "værdipapir"-porteføje.

Den "strategiske" porteføje forvaltes af investeringskomiteén med det formål at understøtte selskabets driftsmæssige aktiviteter samt at opnå et attraktivt langsigtet afkast. Denne porteføje består primært af investering i samarbejdspartnere, unoterede værdipapirer og fast ejendom. I 2016 er der i denne porteføje foretaget investering i Danske Andelskassers Bank samt ejendom.

Kapitalforeningsafdelingen KF Invest, som er 100 % ejet af Købstædernes Forsikring, håndterer "værdipapir"-porteføljen administrativt. Denne er en underafdeling af en kapitalforening, som administreres af et administrationselskab tilknyttet et stort dansk pengeinstitut. Den daglige forvaltning udføres af en række eksterne porteføljeforvaltere. To forvaltere forestår forvaltningen af selskabets "sikre" porteføje, der afdækker de forsikringsmæssige forpligtelser, og som investerer i stats- og realkreditobligationer. Fire forvaltere er valgt til at forvalte selskabets "afkast"-porteføje, som kan investere i både aktier og obligationer. Der er i 2016 tilført i alt 90 mio.kr. til KF Invest og ikke foretaget nogen udskiftning i de anvendte forvaltere.

Udviklingen på de finansielle markeder i 2016 har været præget af usikkerhed og en række enkeltbegivenheder som Brexit og præsidentvalget i USA, der resulterede i ganske voldsomme udsving og heraf følgende volatilitet.

Således sås et ganske voldsomt fald i 1. kvartal med efterfølgende rebound frem til slutningen af maj. Derefter fulgte

en lang flad periode frem til præsidentvalget i USA (start november) med efterfølgende pæn stigning frem til slutningen af 2016.

Usikkerheder som fortsat består, og som sammen med usikkerheden om både finans- og pengepolitikken i USA forventes at præge de finansielle markeder her i starten af 2017.

Det samlede investeringsresultat, efter omkostninger og forsikringsteknisk rente, blev 54,5 mio.kr. (51,3), hvilket som helhed vurderes at være tilfredsstillende. For enkelte porteføljer vurderes resultatet for 2016 dog som mindre tilfredsstillende. Resultatet af selskabets ”strategiske” portefølje blev på 41 mio. kr., hvilket anses for særdeles tilfredsstillende. ”Værdipapir” porteføljen (KF Invest) gav et resultat på 45,8 mio.kr. (53,8) svarende til et afkast på 3,1 %.

Risikostyring og risikovurdering

Risikostyring og -vurdering er et naturligt fokusområde, da Købstædernes Forsikring som forsikringselskab netop har som formål at påtage sig og finansiere risici. Resultatet påvirkes således direkte af såvel skadeserstatninger som følge af storm, brand og skybrud, som af udviklingen på de finansielle markeder gennem investeringsresultatet.

Bestyrelsen har således fastsat og godkendt de overordnede rammer for risikopåtagelse og den tilhørende rapportering.

For at styre og overvåge påtagne risici er der etableret en risikostyringskomité, der bl.a. overvåger, om koncernens kontrolprocedurer og risikostyringsprocesser på tværs af afdelingerne er effektive. Komitèen sikrer den nødvendige rapportering i relation til bestyrelsens retningslinjer. Risikostyringskomitèen bistår desuden direktionen med at kvantificere og kontrollere forhold af væsentlig betydning for det samlede risikobillede.

Den årlige risikovurderingsproces, som udmønter sig i risikorapporten ORSA (Own Risk Self Assessment), er et væsentligt element i Købstædernes Forsikrings risikostyring. Denne rapport beskriver og afdækker de væsentlige risici, som Købstædernes Forsikring er eksponeret for henover den strategiske planlægningsperiode. Risikovurderingen er opgjort ved brug af standardformelberegning med en opgørelse af solvenskravet ved et sikkerhedsniveau på 99,5 %.

Risikorapporten beskriver selskabets risici og de foranstaltninger, som er implementeret for at styre og beskytte selskabet mod disse. Risikoidentifikationen har følgende grupperinger:

- > Driftsrisici
- > Forsikringsmæssige risici
- > Markedsrisici
- > Kredit- og modpartsrisici
- > Risikokoncentration
- > Koncernrisici
- > Operationelle risici
- > Kontrolrisici
- > Strategiske risici
- > Omdømmerisici
- > Eksterne risici
- > Partnere og nære samarbejdspartnere
- > Andre forhold

I opgørelsen af Købstædernes Forsikrings solvenskrav er markeds- og forsikringsmæssige risici de væsentlige.

Bestyrelsen har vedtaget en kapitalplan med udgangspunkt i budget og den strategiske planlægningsperiode samt en kapitalnødplan med definerede reaktionsniveauer i relation til solvenssituationen opgjort efter den gældende standardmodel. De fastlagte reaktionsniveauer er fastlagt betragteligt over den kapital, som er nødvendig for at sikre selskabets forpligtelser til forsikringstagerne – under selv meget ekstreme scenarier for udviklingen i skadesforløbet og på investeringsmarkederne.

Forsikringsområdet

For at begrænse de forsikringsmæssige risici er der tegnet genforsikringsbeskyttelser, som dækker såvel katastrofer som enkeltrisici.

Genforsikringsprogrammet er tegnet med forskelligt eget-behold alt efter branche. Genforsikringsprogrammet for 2017 er udarbejdet i samarbejde med en reassurancemægler og baseret på vores porteføljeprofil, skadeserfaringer og scenarieanalyser. Genforsikringsprogrammet er tegnet hos genforsikringselskaber med tilfredsstillende soliditet.

Desuden er risiciene ved forsikringsvirksomheden reduceret ved fastlagte forretningsgange, herunder behandling af væsentlige aftaler og resultater på en lønsomheds- og UW-komitè. Derudover udarbejdes der regelmæssigt aktuaranalyser og rapporter for at vurdere behovet for nødvendige IBNR/IBNER-hensættelser.

Investeringsområdet

Markedsrisici er effekten på investeringsresultatet af ændringer i renter samt aktie- og valutakurser. Disse risici er begrænset af de risikorammer med risikomål og retningslinjer, som er udstukket af bestyrelsen for investeringsområdet.

Der er nedsat en investeringskomité for at bistå direktionen på dette område, både med opfølgning og kontrol af alle investeringsaktiviteterne og som rådgiver for direktionen i relation til investeringsstrategien for Købstædernes Forsikring inkl. den "strategiske" portefølje og datterselskaber.

Solvens- og kapitalkrav

Købstædernes Forsikring har et ønske om en høj solvensdækning, så selv meget voldsomme stresstestscenarier ikke medfører behov for yderligere kapital. Det individuelle solvenskrav er opgjort efter standardmodellen og udgør ultimo 2016 592,0 mio.kr. i forhold til en tilstrækkelig basiskapital på 1.229,2 mio.kr., der svarer til en solvensgrad på 2,08.

Til sammenligning var det individuelle solvenskrav primo 2016, opgjort efter de nye regler som trådte i kraft pr. 1. januar 2016, 567,2 mio.kr. og den tilstrækkelige basiskapital 1.081,3, der svarer til en solvensgrad på 1,91.

Solvens II og ny regnskabsbekendtgørelse

Med virkning fra den 1. januar 2016 er der implementeret ny regnskabsbekendtgørelse. Dette medfører en række ændringer såvel præsenteringsmæssige som ændringer i målingen af forsikringsmæssige hensættelser, implementering af nye begreber som risikomargen og indførslen af en ny rentekurve, der fastlægges af EIOPA (det europæiske forsikringstilsyn).

Samlet har overgangen til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016 reduceret egenkapitalen primo 2016 med 52,2 mio.kr. primært som følge af risikomargen og ændret diskontering.

For et selskab som Købstædernes Forsikring som er i vækst, vil indførslen af risikomargen alt andet lige fremadrettet betyde en negativ effekt på combined ratio.

Købstædernes Forsikring anvender fortsat standardmodellen til opgørelsen af vores solvensbehov, og de nye regler har ikke ændret væsentligt på selskabets solide solvensposition.

Delegeretforsamling og bestyrelse

Som gensidigt forsikrings-selskab er Købstædernes Forsikrings øverste myndighed en delegeretforsamling på 35 medlemmer, som er valgt af og blandt forsikringstagerne.

Delegeretforsamlingen vælger sin formand og næstformand, der også er henholdsvis formand og næstformand for bestyrelsen. Købstædernes Forsikrings bestyrelse består af yder-

Vækst i bruttopræmieindtægterne på 12,6 % i 2016

ligere fire medlemmer valgt af og blandt delegeretforsamlingens medlemmer samt af tre medarbejderrepræsentanter.

Der er i 2016 sket ændringer i de valgte bestyrelsesmedlemmer fra delegeretforsamlingen. Se beskrivelsen på side 17 af bestyrelsesmedlemmerne. Der er ikke sket ændringer i sammensætningen af medarbejdervalgte repræsentanter i bestyrelsen.

Bestyrelsen har nedsat et revisionsudvalg, der består af:

- > Arkitekt Hans Kristian Jensen (formand)
- > Advokat Hans Jørgen Kaptain
- > Direktør Jens Munk Jensen.

Bestyrelsen anser Jens Munk Jensen for det uafhængige medlem med kvalifikationer inden for regnskabsvæsen og/eller revision med henvisning til hans mangeårige erfaring som statsautoriseret revisor, hverv i Købstædernes Forsikring som bestyrelsesmedlem siden 2012 samt medlem af revisionsudvalget, siden 2014. Se endvidere side 17 for beskrivelse af ledelseshverv. Revisionsudvalget i Købstædernes Forsikring fungerer også som revisionsudvalg for Købstædernes Forsikrings datterselskaber.

Hidtil har revisionsudvalgets medlemmer også fungeret som aflønningsudvalg. Dette er dog ændret fra 2017, hvor aflønningsudvalget er nedlagt, og opgaverne varetages af bestyrelsen.

Bestyrelsen har fastlagt en lønpolitik, som har til formål at sikre, at aflønningen af bestyrelse, direktion og ansatte, der har væsentlig indflydelse på selskabets risikoprofil, er i overensstemmelse med og fremmer en sund og effektiv risikostyring, og som ikke tilskynder til overdreven risikotagning. Lønnen skal være medvirkende til at sikre selskabets forretningsstrategi og værdier, og lønnen må ikke være af en størrelse eller have en sammensætning, som kan give risiko for interessekonflikter.

Bestyrelsen aflønnes med et fast honorar og er ikke omfattet af nogen former for variabel løn eller incitamentsprogrammer. Honoraret fastsættes af delegeretforsamlingen, og det er målet, at honoraret er på et niveau, som er markedskonformt.

Direktionens og de ledende medarbejders løn består af fast løn og pension, og de er ikke omfattet af nogen former for variabel løn eller incitamentsprogrammer. Lønningerne vurderes normalt en gang årligt. I forbindelse med fratrædelse tildeles ingen form for ekstraordinære fratrædelsesgodtgørelser.

Måltal for den kønsmæssige sammensætning af bestyrelse og ledelse

Bestyrelsen og delegeretforsamlingen ønsker, at såvel bestyrelse som delegeretforsamling afspejler KF's kundekreds, og det er derfor også ønskværdigt, at bestyrelsens og delegeretforsamlingens medlemmer består af et ligeligt antal mænd og kvinder.

Det er bestyrelsens ambition, at det underrepræsenterede køn ikke udgør under 40 %, men bestyrelsen anerkender, at valget til delegeretforsamlingen er en demokratisk proces, hvor det ikke er muligt at stille krav om, at der skal vælges et vist antal af det underrepræsenterede køn. Det er bestyrelsens målsætning, at det underrepræsenterede køn efter næste ordinære valg til delegeretforsamlingen i januar 2021 ikke udgør under 25 %.

Bestyrelse og nomineringsudvalg arbejder aktivt for at fremme en ligelig fordeling af kønnenes repræsentation i bestyrelsen, men anerkender også, at målet kan være vanskeligt at opnå fuldt ud i perioder, da rekrutteringsgrundlaget udgøres af delegeretforsamlingen, som består af demokratisk valgte medlemmer.

I selskabets daglige ledelse tilstræbes der mindst 40 % af det underrepræsenterede køn. Det vigtigste er, at ledelsesposterne fortsat besættes på baggrund af de kvalifikationer, der er behov for i det enkelte job. Målet om mindst 40 % repræsentation til begge køn vil således ikke hindre ansættelsen af den bedst kvalificerede ansøger, og der kan derfor være perioder, hvor målet ikke vil være opfyldt. På nuværende tidspunkt udgør kvinder 25 % af selskabets øverste ledelse.

Pensionsafviklingskassen

Pensionsafviklingskassen for Købstædernes almindelige Brandforsikring er en lukket firmapensionskasse, der ikke optager nye medlemmer.

Købstædernes Forsikring er ikke koncernforbunden med Pensionsafviklingskassen. Købstædernes Forsikring hæfter dog for Pensionsafviklingskassens forpligtelser og tilfører kapital til Pensionsafviklingskassen i det omfang, Pensionsafviklingskassen ikke har tilstrækkelig kapital til at overholde lovgivningens krav. Finanstilsynet fører tilsyn med Pensionsafviklingskassen, og den er underlagt gældende lovregler for firmapensionskasser.

Ved udgangen af 2016 havde Pensionsafviklingskassen aktiver for 82,0 mio.kr., og de forsikringsmæssige forpligtelser udgør 61,1 mio.kr., hvoraf 7,1 mio.kr. hidrører fra særlige hensættelser, som Finanstilsynet har krævet de senere år på grund af skærpede krav til pensionskassernes hensættelser. Egenkapitalen udgør 13,7 mio.kr. pr. 31. december 2016. Pensionsafviklingskassen er i såkaldt grønt lys ultimo 2016.

De årlige pensionsudbetalinger forventes for 2017 at blive i niveauet 3,8 mio.kr.

Givet den nuværende finansielle situation i Pensionsafviklingskassen vurderes det ikke umiddelbart, at der vil skulle ske indbetalinger fra Købstædernes Forsikring. Men givet det lave renteniveau og pensionsudbetalingsforpligtelsen, kan det i tilfælde af væsentlig uro på de finansielle markeder blive nødvendigt for Købstædernes Forsikring at indbetale til Pensionsafviklingskassen.

Bestyrelsen i Pensionsafviklingskassen har indstillet afsøgningen af hvilke muligheder, der er for at overdrage de tilbageværende pensionsforpligtelser til 3. part, da det ikke har været muligt at finde en løsning, som tilfredsstiller pensionisterne. I den takt pensionsforpligtelserne ophører i Pensionsafviklingskassen, vil der ikke skulle ske yderligere indbetalinger fra Købstædernes Forsikring til Pensionsafviklingskassen. Når Pensionsafviklingskassen er fuldt afløbet, tilfalder en eventuel overskudskapital Købstædernes Forsikring.

Væsentlige begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke efter regnskabsårets afslutning indtruffet begivenheder af væsentlig betydning for Købstædernes Forsikrings økonomiske situation.

Forventninger til fremtiden

For 2017 forventes et resultat, som peger i retning af og understøtter målsætningerne på side 6 i afsnittet "Købstædernes Forsikrings mål og strategi". Der forventes således en organisk præmievækst på over 8 % og en combined ratio i niveauet 96-99, da den fortsatte høje vækst lægger pres på akquisitionsomkostningerne, og der fortsat investeres i procesforbedringsinitiativer.

For investeringerne vil vi fortsat søge en forenkling og dermed afvikling af en række enkeltinvesteringer i den strategiske portefølje, når det kan gøres på et fornuftigt niveau. Investeringsporteføljen vil fortsat være opdelt i henholdsvis en "strategisk" og en "værdipapir"- portefølje. Der forventes et afkast i niveauet 2-3 % for KF Invest afhængig af udviklingen på de finansielle markeder.

Ændringer i forudsætninger og skøn

Der er ikke i 2016 ændret på forudsætninger for indregning og måling af forsikringsaktiver og forpligtelser - ud over implementeringen af den nye regnskabsbekendtgørelse.

Selskabsoplysninger

Købstædernes Forsikring

Grønningen 1, 1270 København K.

CVR. nr.	51 14 88 19
Telefon	33 14 37 48
E-mail	kfforsikring@kfforsikring.dk
Web	kfforsikring.dk

Ledelse og ledelseshverv

Bestyrelse

Direktør Jens Munk Jensen, formand

- > Formand for bestyrelsen i Manja ApS, Metalservice Horsens A/S, Trade Fair ApS og Grenaa Bilhus A/S.
- > Medlem af bestyrelsen i Jual Holding A/S, Chr. Beck & Søn A/S, A/S N.P. Trucks og Pensionsafviklingskassen for Købstædernes almindelige Brandforsikring.
- > Delegeret i Insero Horsens.
- > Direktør i A/S N.P. Trucks.

Advokat Hans Jørgen Kaptain, næstformand

- > Formand for bestyrelsen i Skagerak Holding A/S, IE Holding, Hirtshals A/S, Aktieselskabet Sæby Fiske-Industri, Dafolo Holding A/S, Dafolo A/S, Elworks A/S, Jarnes A/S, Nordjysk Luftteknik A/S, Dokøen A/S, Skagens Museum Ejendomsselskab ApS, Den Grevelige Oberbech-Clausen-Peanske Familiefond (Voergaard Slot), Nordjyllands Hallens Fond og Skagens Kunstmuseer.
- > Medlem af bestyrelsen i Nordjyske Bank A/S, Stiholt Holding A/S, Skagerak Fiskeeksport A/S, Dansk Træemballage Holding A/S med 5 datterselskaber, GMC Holding A/S, RAIS A/S, OY Ejendom Nord ApS, Vanggaard Fonden (Sæby Fiske-Industri Koncernen), Sigurd og Margit Espersens Familiefond (Skagerak Koncernen), Ann Birgitte og Niels Ørskov Christensens Familiefond (Ørskov Koncernen) og Dafolo Fonden.
- > Direktør i Kaptain ApS.

Arkitekt Hans Kristian Jensen, Hillerød

- > Formand for bestyrelsen i Pensionsafviklingskassen for Købstædernes almindelige Brandforsikring.

Direktør Thomas Olsen, Vedbæk

- > Medlem af bestyrelsen i T.O. Holding A/S, 2Partner A/S, Møller & Rothe A/S, Comway Distribution A/S, Comit A/S, Comit Hosting A/S, Markedsmodningsfonden, DBU A/S og Købstædernes Forsikrings Jubilæumsfond.

Tømrermester Ole Riber Kjær, Henne

- > Medlem af Statens Ekspropriationskommission for Jylland og bestyrelsen i Syd Energi.

Advokat Ken Torpe Christoffersen, Helsingør

- > Formand for bestyrelsen i WTC advokaterne A/S, Nøraa Entreprise A/S, Mr. Gorm A/S, Cuneo ApS, FTC A/S, Flintrup Holding ApS, Strand- og Badehotel Marienlyst A/S, Ejendomsselskabet for Marienlyst Badeanstalt af 1861 A/S, Ltech A/S, Holdingselskabet for Marienlyst Badeanstalt af 1861 A/S.
- > Medlem af bestyrelsen i Geisler & Rønne P/S, Håndværk- og Industrifond 2000 Helsingør, KTC Holding II ApS.
- > Administrerende direktør i KTC Holding ApS, KTC Holding II ApS, Torpe Invest ApS.

Erhvervsassurandør Tommy Foverskov

- > Ingen.

Agentchef Jakob Nymand Larsen

- > Ingen.

Produktspecialist Michael Christensen

- > Ingen.

Direktion

Administrerende direktør Anders Hestbech

- > Medlem af bestyrelsen i Nærsikring A/S, Taksatorringen og MIA A/S.
- > Medlem af repræsentantskabet i Sparekassen Sjælland.

Øvrige ledende medarbejdere

Torben Bidstrup, Skade

- > Ingen.

Morten Jepsen, Underwriting

- > Ingen.

Louise Foldager, Compliance og HR

- > Delegeret i AP Pension.

Morten Schultz Fruergaard, Kundeservice

- > Ingen.

Heidi Bjarnø Hagman, forretningsudvikling og IT

- > Direktør i MIA A/S.

Torben Moos, Salg

- > Ingen.

Sune Stürup Mikkelsen, Økonomi

- > Medlem af bestyrelsen i Esbjerg Storcenter A/S, MIA A/S og TG Partners V P/S.

Revision

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 96 33 56

Weidekampsgade 6

2300 København S

Delegeretforsamling

1. kreds	Advokat Ken Torpe Christoffersen, Helsingør (2013)
2. kreds	Arkitekt Hans Kristian Jensen, Hillerød (1997)
3. kreds	Økonomidirektør Ib Dybdahl Christoffersen, Roskilde (2009)
4. kreds	Direktør Philip Winther Søndergaard, Holbæk (2013)
5. kreds	Direktør Svend Tue Christensen, Ringsted (1998)
6. kreds	Direktør Christian Weidemann, Korsør (1997)
7. kreds	Direktør Preben Geert Larsen, Næstved (2006)
8. kreds	Trælstdirektør Anders Knud Østergaard, Nykøbing F (2013)
9. kreds	Partner Henrik Vang Olsen, Nakskov (2016)
10. kreds	Direktør Carsten Grønning, Allinge (2016)
11. kreds	Direktør Per Nordvig Nielsen, Svendborg (2013)
12. kreds	Direktør Finn Aarlund Jensen, Odense (2011)
13. kreds	Sikkerhedsleder Lars Simonsen, Vissenbjerg (2009)
14. kreds	Advokat Hans Jørgen Kaptain, Sæby (1998) Næstformand for delegeretforsamlingen
15. kreds	Direktør Søren Wagner Andersen, Blokhus (2005)
16. kreds	Advokat Ole Wagner, Aalborg (1993)
17. kreds	Teknisk direktør Niels Erik Smith, Nibe (2000)
18. kreds	Direktør Allan Bisgaard, Skive (2015)
19. kreds	Direktør Kurt Degnbøl Pedersen, Holstebro (2005)
20. kreds	Tømrermester Peter Estrup Ainill, Viborg (2011)
21. kreds	Tømrermester Kim Rasmussen, Randers (2016)
22. kreds	Revisor Per Plejdrup, Rønde (2009)
23. kreds	Adm. direktør Carl Henrik Christiansen, Tarm (2013)
24. kreds	Ingeniør Frederik Madsen, Silkeborg (2005)
25. kreds	Registreret revisor Morten Steen Olsen, Hasselager (2013)
26. kreds	Tømrermester Ole Riber Kjær, Henne (2000)
27. kreds	Glarmester Martin Leonhard, Fredericia (1997)
28. kreds	Direktør Jens Munk Jensen, Horsens (1998) Formand for delegeretforsamlingen
29. kreds	Blikkenslagermester Tommy Jørgensen, Esbjerg (2005)
30. kreds	Regnskabschef Jan Schmidt Schønning, Kolding (2003)
31. kreds	Systemspecialist Niels Iver Thulstrup, Vojens (2013)
32. kreds	Direktør Bent Jørn Jacobsen, Aabenraa (2005)
33. kreds	Direktør Thomas Olsen, Vedbæk (2005)
34. kreds	Direktør Anette Maria H. Christensen, København (2016)
35. kreds	Direktør Steen Bo Jørgensen, 2920 Charlottenlund (2000)

Årstallet i parentes angiver det år, i hvilket den delegerede er valgt første gang.

Koncernstruktur

Koncernen består ud over moderselskabet, Købstædernes Forsikring, gensidig af Forsikringsaktieselskabet K.a.B. International (100 %), Assura Alliance ApS (100 %), kapitalforeningsafdelingen KF Invest (100 %), Købstædernes Pensionsrådgivning A/S (51 %) og MIA A/S (50 %). Kapitalforeningsafdelingen KF Invest har hjemsted i Kgs. Lyngby, mens de øvrige selskaber har hjemsted i København.

Købstædernes Forsikring er et gensidigt forsikringsselskab og er således ejet af forsikringstagerne. Selskabet beskæftiger sig med dansk skadesforsikring samt afløbet på koncernens tidligere modtagne genforsikring.

Forsikringsaktieselskabet K.a.B. International stod fra 1994 for koncernens internationale genforsikringsaktiviteter. Alle kontrakter har dog været i afløb siden 31. marts 2014. Pr. 31. oktober 2016 er der sket en fuldstændig porteføljeoverdragelse til Købstædernes Forsikring, samtidig med at selskabet har afleveret forsikringskoncessionen.

KF Pensionsrådgivning A/S er et nystiftet agentur, som yder livs- og pensionsforsikringsrådgivning og formidling.

Assura Alliance ApS er et forsikringsagentur, som Købstædernes Forsikring erhvervede i andet halvår 2016. Dette selskab forventes i 2018 fusioneret ind i Købstædernes Forsikring.

Desuden ejer Købstædernes Forsikring 50 % af MIA A/S, som i starten af 2016 erhvervede de fulde rettigheder til forsikringssystemet MIA (tidligere Kipos).

Købstædernes Forsikring ejer herudover 25 % af Esbjerg Storcenter A/S.

Selskaberne K.a.B. Ejendomsinvest A/S og Forsikringsagentur H-G-F A/S er i 2016 fusioneret ind i Købstædernes Forsikring.

* Forsikringsaktieselskabet K.a.B. International har på ekstraordinær generalforsamling den 23. februar 2017 ændret navn til K.A.B. International A/S. Ændringen er anmeldt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, men er endnu ikke registreret.

** KF Pensionsrådgivning A/S er pr. 26. februar 2017 100 % ejet af Købstædernes Forsikring.

Regnskabs gennemgang og resultatdisponering

Koncernen

Årets resultat blev for koncernen et overskud på 63,2 mio.kr. før skat og 50,4 mio.kr. efter skat. Købstædernes Forsikrings andel af resultatet efter skat udgør 50,4 mio.kr. Ved udgangen af 2016 udgjorde Købstædernes Forsikrings egenkapital 1.275,1 mio.kr.

Bruttopræmieindtægten beløb sig til 854,3 mio.kr., heraf for egen regning 816,8 mio.kr. (714,8 mio.kr.). I forhold til 2015 steg bruttopræmieindtægten med 95,5 mio.kr., som svarer til 12,6 %.

Præmieindtægten for egen regning steg i 2016 med 102,0 mio.kr. svarende til en stigning på 14,3 %.

Erstatningsudgifterne for egen regning steg med 74,7 mio.kr. primært grundet det øgede forretningsomfang.

Driftsomkostningerne steg med 16,1 mio.kr. som følge af det øgede forretningsomfang.

Forsikringsvirksomheden gav således et overskud på 7,5 mio.kr. mod et underskud på 3,4 mio.kr. i 2015.

Investeringsvirksomheden gav i 2016 et overskud på 55,6 mio.kr. efter forsikringsteknisk rente mod 54,6 mio.kr. i 2015.

Bruttoerstatningsprocenten for 2016 blev 72,0. Bruttoomkostningsprocenten blev 22,6, og med en nettogenforsikringsprocent på 4,3 endte koncernens combined ratio på 98,9.

Nedenfor gengives resultatet af dattervirksomhederne, idet vi henviser til de respektive årsrapporter for yderligere uddybning af resultaterne.

Resultatet i dattervirksomheden K.a.B. International blev i 2016 -3,1 mio.kr. før skat og -3,1 mio.kr. efter skat. Selskabets forsikringsbestand er pr. 31. oktober 2016 overdraget til Købstædernes Forsikring og har i den forbindelse tilbageleveret sin koncession.

Resultatet i dattervirksomheden Assura Alliance ApS i 2016 er 0,2 mio.kr. efter skat.

Resultatet i dattervirksomheden KF Pensionsrådgivning -48 t.kr.

Resultatet i det 50 %-ejede MIA A/S blev i 2016 -1,2 mio.kr. før skat og -1,4 mio.kr. efter skat.

Købstædernes Forsikring, gensidig

Årets resultat blev et overskud på 50,4 mio.kr. efter skat, fordelt med et overskud fra forsikringsvirksomhed på 8,7 mio.kr., et overskud fra investeringsvirksomhed efter forsikringsteknisk rente på 54,5 mio.kr. samt en beregnet skat på 12,7 mio.kr.

Bruttopræmieindtægten viste en stigning på 95,2 mio.kr. til 854,3 mio.kr. svarende til en stigning på 12,6 %.

Bruttoerstatningerne steg med 53,4 mio.kr., som følge af det øgede forretningsomfang, til 614,9 mio.kr. Erstatningsudgifterne for egen regning endte på 616,3 mio.kr. mod 544,6 mio.kr. i 2015.

Bruttoskadesprocenten blev i 2016 72,0, hvilket er 2,0 procentpoint lavere end i 2015. Omkostningsprocenten blev 22,6, og med en nettogenforsikringsprocent på 4,3 blev selskabets combined ratio på 98,9, en forbedring på 1,2 procentpoint i forhold til 2015.

Det forsikringstekniske resultat blev et overskud på 8,7 mio.kr. mod et underskud på 1,2 mio.kr. i 2015.

Resultatet af investeringsvirksomhed efter forsikringsteknisk rente blev et overskud på 54,5 mio.kr. mod et overskud på 51,3 mio.kr. i 2015.

Årets totalindkomst er påvirket af effekten af det aftalte salg af hovedkontoret på Grønningen, som udgør 74,7 mio.kr. af anden totalindkomst.

Købstædernes Forsikrings samlede aktiver steg med 142,1 mio.kr. og udgør 2.425,0 mio.kr. ultimo 2016.

Egenkapitalen i Købstædernes Forsikring udgør ved årets udgang 1.275,1 mio.kr.

Resultatdisponering	
Årets totalindkomst udgør	125.315 t.kr.
Der foreslås fordelt således:	
Opskrivningshenlæggelser	74.892 t.kr.
Nettoopskrivning efter indre værdis metode	-15.082 t.kr.
Overført til næste år	65.505 t.kr.
I alt	125.315 t.kr.

Ledelsespåtegning

A photograph showing a person in a dark suit jacket writing on a document with a pen. The image is split into two vertical panels. The left panel is overlaid with a dark teal color, while the right panel is in grayscale. The person's hand is visible, holding the pen and writing on the document.

København, den 29. marts 2017

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og vedtaget årsrapporten for 2016 for Købstædernes Forsikring.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og moderselskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt resultatet af koncernens og moderselskabets aktiviteter i regnskabsåret 2016.

Ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og moderselskabets aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og moderselskabet kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

København, den 29. marts 2017

Anders Hestbech
Administrerende direktør

Sune Stürup Mikkelsen
Økonomidirektør

Bestyrelse

Jens Munk Jensen
Formand

Hans Jørgen Kaptain
Næstformand

Ken Torpe Christoffersen

Hans Kristian Jensen

Thomas Olsen

Ole Riber Kjær

Jakob Nymand Larsen

Tommy Foverskov

Michael Christensen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

KØBSTÆDERNES FORSIKRING
GRØNNINGEN 1

Til de delegerede for
Købstædernes Forsikring

Til medlemmerne i Købstædernes Forsikring, gensidig

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Købstædernes Forsikring for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, for såvel koncernen som selskabet. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter Lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2016 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016 i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores etiske forpligtelser i henhold til disse krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat

drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- > Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilside-sættelse af intern kontrol.
- > Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- > Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.

- > Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- > Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- > Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger i virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion og koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen. Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet og årsreg-

nskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation. Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til Lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i Lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Nøgletallet solvensdækning

Ledelsen er ansvarlig for nøgletallet solvensdækning, der fremgår af hoved- og nøgletaloversigten på side 60 i årsrapporten/af note 28 i årsregnskabet.

Som anført i hoved- og nøgletaloversigten/note 28 er nøgletallet solvensdækning undtaget fra kravet om revision. Vores konklusion om årsregnskabet omfatter derfor ikke nøgletallet solvensdækning, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om dette nøgletal.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at overveje, om nøgletallet solvensdækning er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet og årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Hvis vi på dette grundlag konkluderer, at der er væsentlig fejlinformation i nøgletallet solvensdækning, skal vi rapportere herom. Vi har intet at rapportere i den forbindelse.

København, den 29. marts 2017

Deloitte
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56

Martin Juul Møller
Statsaut. revisor

Kasper Bruhn Udum
Statsaut. revisor

Resultatopgørelse

2015 / 2016

RESULTATOPGØRELSE

t.kr.	Note	Koncern		Moderselskab	
		2016	2015	2016	2015
Bruttopræmier		866.756	777.323	866.756	777.629
Afgivne forsikringspræmier		-37.605	-43.751	-37.605	-43.869
Ændring i præmiehensættelser		-12.407	-18.554	-12.407	-18.554
Ændring i genforsikringsandel af præmiehensættelser		86	-228	86	-228
Præmieindtægter f.e.r., i alt	2	816.830	714.790	816.830	714.978
Forsikringsteknisk rente	3	-763	-531	-763	-531
Udbetalte erstatninger		-641.599	-521.987	-640.971	-507.121
Modtaget genforsikringsdækning		16.045	23.601	16.045	23.601
Ændring i erstatningshensættelser		24.817	-31.410	24.791	-48.101
Ændring i risikomargen		1.292	-6.121	1.286	-6.265
Ændring i genforsikringsandel af erstatningshensættelser		-17.575	-6.347	-17.474	-6.753
Erstatningsudgifter f.e.r., i alt	4	-617.020	-542.264	-616.323	-544.639
Bonus og præmierabatter		0	-18	0	-18
Erhvervsomkostninger	5	-109.847	-97.230	-110.167	-95.748
Administrationsomkostninger		-83.635	-79.039	-83.708	-78.888
Provisioner og gevinstandele fra genforsikringselskaber		1.979	876	1.979	876
Refusion fra tilknyttede virksomheder				835	2.796
Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt		-191.503	-175.393	-191.061	-170.964
Forsikringsteknisk resultat	28	7.544	-3.416	8.683	-1.174
Indtægter fra tilknyttede virksomheder	6			-2.836	6.728
Indtægter fra associerede virksomheder	7	-716	0	-716	0
Indtægter af investeringsejendomme		2.402	-1.987	2.402	-1.987
Renteindtægter og udbytter m.v.		45.155	36.609	43.450	34.597
Kursreguleringer	8	48.596	47.180	51.782	37.743
Renteudgifter		-932	-1.415	-850	-1.340
Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed		-29.034	-28.196	-28.728	-27.780
Investeringsafkast, i alt		65.471	52.191	64.504	47.961
Forrentning og kursregulering af forsikringsmæssige hensættelser	3	-9.843	2.376	-10.028	3.304
Investeringsafkast efter forrentning og kursregulering af forsikringsmæssige hensættelser		55.628	54.567	54.476	51.265
Resultat før skat		63.172	51.151	63.159	50.091
Skat	9	-12.773	-8.682	-12.736	-7.622
Årets resultat		50.399	42.469	50.423	42.469

RESULTATOPGØRELSE

t.kr.	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
<i>Resultat før skat fordeles således:</i>				
Købstædernes Forsikrings andel af årets resultat	63.196	42.469		
Minoritetsinteressernes andel af årets resultat	-24	0		
Resultat før skat	63.172	42.469		
<i>Resultat efter skat fordeles således:</i>				
Købstædernes Forsikrings andel af årets resultat	50.423	42.469		
Minoritetsinteressernes andel af årets resultat	-24	0		
Resultat før skat	50.399	42.469		
<i>Totalindkomstopgørelse</i>				
Årets resultat	50.399	42.469	50.423	42.469
<i>Anden totalindkomst:</i>				
Årets opskrivninger på domicilejendomme	98.966	5.267	109.658	5.267
Skat af anden totalindkomst	-24.074	0	-34.766	0
Anden totalindkomst efter skat	74.892	5.267	74.892	5.267
Totalindkomst, i alt	125.291	47.736	125.315	47.736
<i>Fordeles således</i>				
Købstædernes Forsikrings andel af årets resultat	125.315	47.736		
Minoritetsinteressernes andel af årets resultat	-24	0		
	125.291	47.736		

Balance

2015 / 2016

BALANCE

t.kr.	Note	Koncern		Moderselskab	
		2016	2015	2016	2015
AKTIVER					
Immaterielle aktiver	10	45.901	57.837	45.901	57.837
Driftsmidler	11	5.421	4.148	5.417	4.148
Domicilejendomme	12	218.801	109.585	218.801	109.585
Materielle aktiver, i alt		224.222	113.733	224.218	113.733
Investeringsejendomme	13	11.751	11.699	11.751	11.699
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	14			86.202	139.022
Udlån til tilknyttede virksomheder				2.442	0
Kapitalandele i associerede virksomheder	15	15.284	1.000	15.284	1.000
Udlån til associerede virksomheder		10.000	0	10.000	0
Investeringer i tilknyttede virksomheder, i alt		25.284	1.000	113.928	140.022
Kapitalandele		397.245	374.340	365.231	345.720
Investeringsforeningsandele		374.080	338.256	371.763	317.529
Obligationer		1.037.327	962.681	999.469	923.533
Pantesikrede udlån		128	150	128	150
Andre udlån		1.925	1.925	1.925	1.925
Øvrige		89	0	89	0
Andre finansielle investeringsaktiver, i alt	16	1.810.794	1.677.352	1.738.605	1.588.857
Genforsikringsdepoter		0	1	0	0
Investeringsaktiver, i alt		1.847.829	1.690.052	1.864.284	1.740.578
Genforsikringsandele af præmiehensættelser		112	26	112	26
Genforsikringsandele af erstatningshensættelser		54.604	71.600	54.604	69.186
Genforsikringsandele af hensættelser til forsikringskontrakter, i alt		54.716	71.626	54.716	69.212
Tilgodehavender hos forsikringstagere		62.807	66.229	62.807	66.229
Tilgodehavender i forbindelse med direkte forsikringskontrakter, i alt		62.807	66.229	62.807	66.229
Tilgodehavender hos forsikringsvirksomheder		2.091	1.544	2.091	1.320
Andre tilgodehavender		13.974	18.863	11.208	18.863
Tilgodehavender, i alt		16.065	20.407	13.299	20.183
Aktuelle skatteaktiver		7.486	1.510	7.425	1.419
Udskudte skatteaktiver	17	0	25.809	0	25.737
Likvide beholdninger	22	136.416	230.082	123.064	166.971
Andre aktiver, i alt		143.902	257.401	130.489	194.127
Tilgodehavende renter samt optjent leje		8.663	9.833	8.307	9.330
Andre periodeafgrænsningsposter		20.992	11.654	20.991	11.654
Periodeafgrænsningsposter, i alt		29.655	21.487	29.298	20.984
Aktiver, i alt		2.425.097	2.298.772	2.425.012	2.282.883

BALANCE

t.kr.	Note	Koncern		Moderselskab	
		2016	2015	2016	2015
PASSIVER					
<i>Egenkapital</i>					
Grundfond		50.000	50.000	50.000	50.000
Opskrivningshenlæggelser		138.097	63.205	138.097	63.205
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode				0	15.082
<i>Reserver</i>					
Andre henlæggelser		450.000	450.000	450.000	450.000
Overført overskud		636.987	586.564	636.987	571.482
Egenkapital, i alt	18	1.275.084	1.149.769	1.275.084	1.149.769
Minoritetsinteresser		221	0		
Koncernegenkapital		1.275.305	1.149.769		
Præmiehensættelser		316.903	304.496	316.903	304.496
Erstatningshensættelser		634.337	647.969	634.337	638.629
Risikomargen på skadesforsikringskontrakter		59.640	60.933	59.640	60.520
Hensættelser til forsikringskontrakter, i alt		1.010.880	1.013.398	1.010.880	1.003.645
Udskudte skatteforpligtelser	17	19.593	0	19.833	0
Hensatte forpligtelser, i alt		19.593	0	19.833	0
Gæld i forbindelse med genforsikring		4.697	23.439	4.697	18.823
Gæld til kreditinstitutter	19	19	235	19	18
Aktuelle skatteforpligtelser		0	5.997	0	4.784
Anden gæld		109.576	98.358	109.472	98.268
Gæld, i alt		114.292	128.029	114.188	121.893
Periodeafgrænsningsposter		5.027	7.576	5.027	7.576
Passiver, i alt		2.425.097	2.298.772	2.425.012	2.282.883

Anvendt regnskabspraksis	1
Personaleomkostninger	20
Revisionshonorar	21
Eventualforpligtelser	22
Sikkerhedsstillelser til fordel for de forsikrede	23
Nærtstående parter	24
Følsomhedsoplysninger	25
Risikooplysninger	26
Forsikringsteknisk resultat pr. forretningsområde	27
Hoved- og nøgletal	28

Egenkapitalopgørelse

2015 / 2016

EGENKAPITALOPGØRELSE

Koncern

t.kr.	Grundfond	Opskrivnings- henlæggelser	Andre henlæggelser	Overført overskud	Egenkapital i alt	Minoritets- interessernes andel	Koncern- egenkapital i alt
Pr. 31. december 2014	50.000	57.938	450.000	595.166	1.153.104		1.153.104
Årets resultat				42.469	42.469		42.469
Ændring af regnskabspraxis				-51.071	-51.071		-51.071
<i>Anden totalindkomst:</i>							
Opskrivning af domicilejendomme	0	5.267	0	0	5.267		5.267
Anden totalindkomst efter skat	0	5.267	0	0	5.267		5.267
Totalindkomst	0	5.267	0	-8.602	-3.335		-3.335
Pr. 31. december 2015	50.000	63.205	450.000	586.564	1.149.769		1.149.769
Årets resultat				50.423	50.423		50.423
<i>Anden totalindkomst:</i>							
Opskrivning af domicilejendomme	0	109.658	0	0	109.658		109.658
Skat af anden totalindkomst	0	-34.766	0	0	-34.766		-34.766
Anden totalindkomst efter skat	0	74.892	0	0	74.892		74.892
Totalindkomst	0	74.892	0	50.423	125.315	0	125.315
Pr. 31. december 2016	50.000	138.097	450.000	636.987	1.275.084	221	1.275.305

Moderselskab

t.kr.	Grundfond	Opskrivnings- henlæggelser	Reserve efter indre værdis metode	Andre henlæggelser	Overført overskud	Egenkapital i alt
Pr. 31. december 2014	50.000	57.938	302.812	450.000	292.354	1.153.104
Årets resultat			6.728		35.741	42.469
Ændring som følge af fusion			-89.455		89.455	0
Ændring som følge af reklassifikation			-204.642		204.642	0
Ændring af regnskabspraxis			-361		-50.710	-51.071
<i>Anden totalindkomst:</i>						
Opskrivning af domicilejendomme	0	5.267	0	0	0	5.267
Anden totalindkomst efter skat	0	5.267	0	0	0	5.267
Totalindkomst	0	5.267	-287.730	0	279.128	-3.335
Pr. 31. december 2015	50.000	63.205	15.082	450.000	571.482	1.149.769
Årets resultat			-15.082		65.505	50.423
<i>Anden totalindkomst:</i>						
Opskrivning af domicilejendomme	0	109.658	0	0	0	109.658
Skat af anden totalindkomst	0	-34.766	0	0	0	-34.766
Anden totalindkomst efter skat	0	74.892	0	0	0	74.892
Totalindkomst	0	74.892	-15.082	0	65.505	125.315
Pr. 31. december 2016	50.000	138.097	0	450.000	636.987	1.275.084

Noter

Note 1 - 28

Note 1 - Anvendt regnskabspraksis

Indledning

Årsrapporten for Købstædernes Forsikring aflægges efter lov om finansiell virksomhed samt bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser.

Med virkning fra 1. januar 2016 er bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser ændret og tilpasset de europæiske solvensregler, Solvency II, som trådte i kraft 1. januar 2016.

Udover præsentationsmæssige ændringer er der sket ændring i målingen af de forsikringsmæssige hensættelser, idet disse i henhold til Solvency II skal opgøres til bedste skøn, og der skal indregnes en risikomargen til dækning af risikoen for afvigelser mellem bedste skøn og endelig afvikling af hensættelserne. Endelig er der foretaget en ændring i den rentekurve, som skal anvendes ved diskontering af de forsikringsmæssige hensættelser, idet der skal anvendes en rentekurve fastlagt i Solvency II (EIPOA rentekurve).

Den nye regnskabsbekendtgørelse rummer to metoder til at beregne præmiehensættelserne. Købstædernes Forsikring har valgt at bruge den forenklede metode. Den forenklede metode svarer til den hidtidige metode. Valget af den forenklede metode betyder, at forsikringsteknisk rente nu beregnes på basis af de gennemsnitlige præmiehensættelser f.e.r., samt at Købstædernes Forsikring ikke kan indregne fortjenstmargen i kapitalgrundlaget.

Den regnskabsmæssige effekt af praksisændringerne og betydningen for præsentationen er nærmere beskrevet nedenfor.

Bortset fra ovennævnte områder og områderne beskrevet nedenfor er årsregnskabet aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Implementeringen af nye og ændrede standarder samt fortolkningsbidrag har ikke haft effekt på årets resultat, anden totalindkomst, balance eller egenkapital og har heller ikke medført ændringer til præsentation eller noteoplysninger.

I enkelte opstillinger og noter er sammenligningstillene reklassificeret i forhold til årsrapporten for 2015. Reklassifikationerne har ikke betydning for informationsværdien af de enkelte opstillinger og noter.

I det omfang begivenheder efter balancedagen har væsentlig betydning for årets resultat og egenkapital, tages der hensyn hertil ved regnskabsaflæggelsen, og der gives særskilte oplysninger herom.

Ny regnskabsbekendtgørelse

Anvendt regnskabspraksis er i forhold til sidste regnskabsår og som beskrevet ovenfor ændret på følgende punkter:

1. Hensættelser til forsikringskontrakter skal som noget nyt indeholde en risikomargen. Risikomargen opgøres som det beløb, som virksomheden må forventes at skulle betale til en erhverver af forsikringsbestanden for at overtage risikoen for, at de faktiske omkostninger ved afvikling af forsikringsmæssige hensættelser afviger fra bedste skøn. Købstædernes Forsikring opgør risikomargen ved anvendelse af den Solvens II-bestemte model Cost of Capital. Ændringen indebærer en påvirkning af henholdsvis resultat før skat på 1.268 t.kr. og årets resultat på 1.003 t.kr. (2015 -6.265 t.kr., henholdsvis -4.793 t.kr.). Egenkapitalen ultimo 2016 reduceres med 59.640 t.kr. (60.520 t.kr. ultimo 2015).
2. Erstatningshensættelser og genforsikringsandele af erstatningshensættelser skal diskonteres med EIOPAs rentekurve. Hidtil har diskontering været foretaget med en af Finanstilsynet offentliggjort rentekurve. Ændringen indebærer en påvirkning af resultat før og efter skat for 2015 på 4.689 t.kr. henholdsvis 3.588 t.kr. og medfører en reduktion af egenkapitalen ultimo 2015 på 7.359 t.kr. Da den gamle rentekurve ikke opgøres ultimo 2016, har det ikke været muligt at beregne påvirkningen af den nye rentekurve for 2016.
3. Som følge af ændrede diskonteringsbestemmelser er der sket ændring i præsentationen af forsikringsteknisk rente, diskonteringsstab på hensættelser samt ændring i diskonteringsrente i året.

Ud over ændring i regnskabspraksis er der gennemført ændringer i præsentationen af resultatopgørelse og passiver, idet der er indført nye regnskabsposter for risikomargen og forskydningen heri.

Sammenligningstallene i resultatopgørelse og balance samt hoved- og nøgletal for regnskabsåret 2015 er tilpasset den ændrede regnskabspraksis.

Det har ikke været praktisk muligt at foretage tilpasning af sammenligningstallene for hoved- og nøgletal i femårsoversigten til den ændrede regnskabspraksis for årene 2012 til 2014. Det betyder, at de oplyste tal ikke er direkte sammenlignelige med tallene for 2015 og 2016, da det ikke har været muligt at beregne risikomargen for årene 2012 til 2014, og den nye rentekurve ikke er tilgængelig for de samme år, hvorfor diskonteringen og forsikringsteknisk rente ikke er genberegnet. Endeligt er det valgt ikke at reklassificere beløb, som er opstået som følge af løbetidsforkortelser, valutaomregningsforskelle samt ændringer i den anvendte diskonterings-sats fra kursreguleringer til forrentning og kursregulering af forsikringsmæssige hensættelser.

Fusion med dattervirksomheder

Der er med virkning pr. 1. januar 2016 gennemført fusion mellem Købstædernes Forsikring og dattervirksomhederne K.a.B. Ejendomsinvest A/S og Forsikringsagenturet H-G-F A/S med Købstædernes Forsikring som det fortsættende selskab. Fusionen har ingen resultatmæssig påvirkning. Sammenligningstallene for 2015 er tilrettet i overensstemmelse hermed.

Regnskabsmæssige skøn

Ved regnskabsudarbejdelsen anvendes der skøn og vurderinger, som påvirker størrelsen af aktiver og forpligtelser og dermed resultatet i indeværende og kommende år. De væsentligste skøn og vurderinger vedrører fastsættelsen af afkastprocenter og dagsværdier på ejendomme, fastsættelse af pengestrømme og tilbagediskonterings-sats ved test af værdiforringelse af goodwill og vurdering af erstatningshensættelser samt diskontering af tilgodehavende erstatningshensættelser og reassurancedækning.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter moderselskabet, Købstædernes Forsikring, samt dattervirksomhederne Forsikringsaktieselskabet K.a.B. International, Assura Alliance ApS, Købstædernes Pensionsrådgivning A/S, og Kapitalforeningsafdelingen KF Invest.

Koncernregnskabet udarbejdes på grundlag af regnskaber for moderselskabet og dattervirksomhederne ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Såfremt dattervirksomhedernes regnskabspraksis afviger fra moderselskabets, foretages der tilpasning i koncernregnskabet til moderselskabets regnskabspraksis. Der foretages eliminering af interne indtægter, udgifter og mellemværender samt udlig-ning af posten dattervirksomheder med andelen i dattervirksomhedernes egenkapital opgjort efter koncernens praksis.

Koncerninterne transaktioner

Ydelser i forbindelse med administrationen af dattervirksomheder afregnes på omkostningsdækkende basis. Renter af udlån og løbende mellemværender mellem koncernforbundne selskaber beregnes på markedsvilkår. Handel med værdipapirer foretages til markedskurser på transaktionsdagen.

Generelt om indregning og måling

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog måles immaterielle og materielle aktiver på tidspunktet for første indregning til kostpris. Efterfølgende målinger foretages som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når selskabet har en retlig forpligtelse som følge af en tidligere begivenhed, og når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved indregning og måling af aktiver og forpligtelser tages hensyn til oplysninger, der fremkommer efter balancedagen men inden årsrapporten aflægges, hvis oplysningerne bekræfter eller afkræfter forhold, som eksisterer på balancedagen.

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser, indregnes i resultatopgørelsen. Herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi i resultatopgørelsen, medmindre andet er anført nedenfor.

Anden totalindkomst

Visse poster, som indregnes direkte over egenkapitalen, vises i en separat opgørelse i forlængelse af resultatopgørelsen benævnt ”anden totalindkomst”. For hver post under anden totalindkomst anføres den tilhørende skattemæssige effekt.

Resultatopgørelsen

Præmieindtægter

Bruttopræmier fremkommer som beløb, der er forfaldne i regnskabsåret for direkte og indirekte forsikringskontrakter. Bruttopræmierne opføres med fradrag af ristornerede præmiebeløb og øvrige reguleringer. For coassurance indgår den andel af den samlede præmie, der vedrører Købstædernes Forsikring.

Afgivne genforsikringspræmier fremkommer som beløb, der i regnskabsåret er betalt eller er blevet genforsikrings-selskaber skyldige for genforsikringsdækning.

Forsikringsteknisk rente

Til forsikringsteknisk resultat henføres en forrentning af præmiehensættelser f.e.r. Hensættelserne forrentes med satser, der i henhold til diskonteringsrentekurven gennemsnitligt henover regnskabsperioden har svaret til hensættelsernes forventede afviklingstid.

Erstatningsudgifter

Udbetalte bruttoerstatninger fremkommer som årets betalte erstatninger med tillæg af interne og eksterne udgifter til besigtigelse og vurdering af skader samt øvrige direkte og indirekte omkostninger forbundet med behandlingen af indtrufne skader.

Modtagen genforsikringsdækning fremkommer som årets andel af bruttoerstatninger, der modtages fra andre forsikrings-selskaber som følge af genforsikringsdækning.

Ændring i risikomargen fremkommer som forskellen mellem risikomargenen ved regnskabsårets begyndelse og slutning.

Bonus og præmierabatter

Bonus og præmierabatter er opgjort på grundlag af skadesforløbet i regnskabsåret.

Forsikringsmæssige driftsomkostninger

Erhvervelsesomkostninger fremkommer som de omkostninger, der er forbundet med at erhverve og forny forsikringsbestanden.

Administrationsomkostninger fremkommer som de omkostninger, der er forbundet med at administrere selskabets forsikringsbestand.

Indtægter og omkostninger, som stammer fra og er afholdt i forbindelse med administration for andre selskaber, er opført under andre indtægter og omkostninger.

Administrationsomkostningerne periodiseres, så de omfatter regnskabsåret.

Supplerende kapitaltilskud til sikring af Pensionsafviklingskassen for Købstædernes almindelig Brandforsikring medtages under forsikringsmæssige driftsomkostninger.

Selskabet har i henhold til aftaler påtaget sig mod vederlag at varetage administrationen af dattervirksomheder. Dette vederlag fratrækkes i administrationsomkostninger, da afregningerne foretages på omkostningsdækkende basis.

Investeringsvirksomhed

Indtægter af investeringsaktiver indeholder indtægter og udgifter af selskabets investeringsaktiver.

Indtægter fra tilknyttede virksomheder indeholder selskabets andel af de tilknyttede virksomheders resultat efter skat.

Indtægter fra associerede virksomheder indeholder selskabets andel af de associerede virksomheders resultat efter skat baseret på de senest kendte og pålidelige regnskabsoplysninger fra virksomhederne.

Renter og udbytter mv. indeholder de i regnskabsåret modtagne udbytter og optjente renter.

Kursregulering indeholder realiserede og urealiserede gevinster og tab på investeringsaktiver, bortset fra værdiregulering

af tilknyttede og associerede virksomheder samt op- og nedskrivninger af investeringsejendomme.

Omkostninger ved investeringsvirksomhed omfatter bl.a. omkostninger ved køb og salg af værdipapirer.

Forrentning og kursregulering af forsikringsmæssige hensættelser består af beregnet forsikringsteknisk rente samt den del af ændringerne i de forsikringsmæssige hensættelser, som kan henføres til løbetidsforkortelse, valutaomregningsforskelle og ændringer i den anvendte diskonteringsrate.

Skat

Selskabet er sambeskattet med dattervirksomhederne Forsikringsaktieselskabet K.a.B. International og Assura Alliance ApS.

Skat indeholder årets skat, der består af beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, ændringer i udskudt skat samt regulering af skat vedrørende tidligere år.

Den beregnede selskabsskat af den sambeskattede skattepligtige indkomst fordeles mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling). Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalt acontoskat.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat.

Udskudt skat afsættes i de enkelte selskaber af forskellen mellem regnskabs- og skattemæssige værdier af aktiver og passiver. Negativ udskudt skat aktiveres, hvis den med en overvejende sandsynlighed kan forventes udnyttet i fremtiden.

Balancen

Immaterielle aktiver

IT-software og udviklingsprojekter

Direkte og indirekte omkostninger til udvikling eller anskaffelse af immaterielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger eller genanskaffelse

sesværdi, såfremt denne er lavere. Efter færdiggørelsen af udviklingsarbejdet afskrives lineært over den vurderede økonomiske brugstid. Afskrivningsperioden udgør sædvanligvis 4 år. Aktiverne testes for værdiforringelse minimum en gang om året. Hvis der konstateres værdiforringelse, foretages der nedskrivning til den lavere værdi.

Forsikringsmæssige kontraktrettigheder og agenturaftaler

Forsikringsmæssige kontraktrettigheder optages til anskaffelsesværdi med fradrag af lineære afskrivninger baseret på en forventet økonomisk levetid på 10 år. Aktiverne testes for værdiforringelse minimum en gang om året. Hvis der konstateres værdiforringelse, foretages der nedskrivning til den lavere værdi.

Kunderelationer

Kunderelationer er identificeret som immaterielle aktiver i forbindelse med virksomhedsovertagelser. Aktiverne er optaget til dagsværdi på overtagelsestidspunktet og afskrives lineært over den forventede levetid for det enkelte aktiv. Levetiden ligger mellem 3 og 9 år. Aktiverne testes for værdiforringelse minimum en gang om året. Hvis der konstateres værdiforringelse, foretages der nedskrivning til den lavere værdi.

Goodwill

Positiv forskel mellem den samlede kostpris og nettoaktivernes dagsværdi, fratrukket eventuelle øvrige immaterielle aktiver, på erhvervelsestidspunktet af tilknyttede virksomheder og porteføljer indregnes i balancen under immaterielle aktiver som goodwill. Aktivets værdi testes for værdiforringelse minimum en gang om året. Hvis der konstateres værdiforringelse, foretages der nedskrivning til den lavere værdi.

Af- og nedskrivninger på immaterielle aktiver indregnes under administrationsomkostningerne.

Driftsmidler

Driftsmidler måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Afskrivninger foretages lineært over de forventede brugstider under hensyntagen til den forventede restværdi. De forventede brugstider vurderes at være følgende:

Biler	4 år
IT-hardware	3 år
Kontormaskiner og inventar	4 år

Til kostprisen indregnes anskaffelsesprisen samt direkte henførbare omkostninger.

Finansielt leasede aktiver indregnes fra det tidspunkt, hvor brugsretten er overgået til selskabet. Ved første indregning

måles aktiverne til laveste værdi af dagsværdien og nutidsværdien af de aftalte leasingaftaler. Samtidigt indregnes nutidsværdien af de aftalte leasingbetalinger som en forpligtelse. Efter første indregning måles finansielt leasede aktiver på samme måde som øvrige driftsmidler.

Konstateres det, at aktivets værdi er lavere end den bogførte værdi, vil aktivet blive nedskrevet. Nedskrivninger indregnes under samme post som afskrivninger, og såfremt der ikke længere er grundlag for nedskrivningen, vil denne blive tilbageført.

Grunde og bygninger

Grunde og bygninger måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres med udgangspunkt i en vurdering af de enkelte ejendomme baseret på ejendommens forventede afkast. Ejendomme, som er sat til salg eller er solgt, måles til udbudspris eller aftalt salgpris.

Investeringsjendomme

Investeringsjendomme indregnes og måles til en dagsværdi, som er opgjort efter Finanstilsynets retningslinjer. Dagsværdien beregnes på grundlag af afkastmetoden, hvorefter hver enkelt ejendom værdiansættes på grundlag af et driftsbudget og en afkastprocent.

Domicilejendomme

Domicilejendomme måles til en omvurderet værdi, svarende til dagsværdien på omvurderingstidspunktet, med fradrag af akkumulerede afskrivninger og værdireguleringer. Dagsværdien beregnes på grundlag af Finanstilsynets retningslinjer om afkastmetoden, hvorefter hver enkelt ejendom værdiansættes på grundlag af et driftsbudget og en afkastprocent.

Afskrivninger beregnes under hensyntagen til forventet brugstid og scrapværdi. Scrapværdien er fastsat til 90 %, og der afskrives lineært over 50 år.

Nettoopskrivninger af domicilejendomme foretages direkte på egenkapitalen under posten opskrivningshenlæggelser.

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder er optaget til regnskabsmæssige indre værdier pr. 31. december i regnskabsåret eller senest opgjorte indre værdi opgjort efter Købstædernes Forsikrings regnskabspraksis.

Ved erhvervelse af virksomheder opgøres merpris på anskaffelsestidspunktet som forskellen mellem anskaffessummen og den regnskabsmæssige indre værdi. Den del af merprisen, der ikke kan verificeres ved en impairment test, nedskrives og udgiftsføres i anskaffelsesåret.

Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode finder anvendelse, når dattervirksomhedernes samlede indre værdi overstiger anskaffelsesprisen pr. 31. december 1994, eller de associerede virksomheders indre værdi overstiger anskaffelsesværdien.

Andre finansielle investeringer

Børsnoterede aktier og obligationer måles til lukkekurser på balancedagen, dog måles udtrukne obligationer til pari. Som indregningstidspunkt anvendes afregningsdatoen.

For værdipapirer der ikke er noteret på en børs eller for hvilke, der ikke forefindes en børskurs, der afspejler aktivets dagsværdi, fastlægges dagsværdien ved brug af værdiansættelsesteknikker. Disse har til formål at fastlægge den transaktionspris, som ville fremkomme i en handel på målingstidspunktet mellem uafhængige parter, der anlægger normale forretningsmæssige betragtninger. Som værdiansættelsesteknikker anvendes bl.a. indre værdi baseret på seneste kendte regnskabsinformationer, seneste kendte handelspriser eller den anvendte værdiansættelse hos større aktionærer eller eksterne revisorer. Målingen af unoterede kapitalandele kan også hvile på principper, der er fastlagt i indgået aktionæraftale, hvor værdien af ejerandelen udgør en andel af selskabets egenkapital i forhold til den samlede aktiekapital.

Udlån med pant i fast ejendom og andre udlån er optaget til skønnet dagsværdi.

Tilgodehavender, andre aktiver og periodeafgrænsningsposter måles til amortiseret kostpris, svarende til nominel værdi.

Genforsikringsandele af præmie- og erstatningshesættelser udgør de beløb, som forventes modtaget fra genforsikring i henhold til de indgåede genforsikringskontrakter. De forventede beløb opgøres efter metoder, som er konsistente med de metoder, som anvendes til opgørelse af bruttoforpligtelserne. Genforsikringsandelene måles til nutidsværdi efter samme principper, som er gældende for præmie- og erstatningshesættelser.

Egenkapital

Grundfond, i henhold til vedtægterne, må ikke uden Finanstilsynets tilladelse udloddes til medlemmerne eller på anden måde formindskes, medmindre det er nødvendigt for at dække underskud, som ikke kan dækkes af den øvrige egenkapital.

Opskrivningshenlæggelser indeholder opskrivninger af domiclejendomme, som er foretaget direkte over egenkapitalen.

Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode indeholder selskabets andel af det samlede nettoresultat i tilknyttede og associerede virksomheder med fradrag af udlodning, der tilfalder selskabet.

Andre henlæggelser er beløb, som henstår til generalforsamlingens disposition.

Forsikringsmæssige hensættelser

Præmie- og erstatningshensættelser er opgjort under hensyntagen til foreliggende oplysninger og er tilstrækkelige til at dække selskabets forpligtelser.

Præmiehensættelser måles for alle forsikringer, hvis risikoperiode er påbegyndt inden regnskabsårets udgang og udgør den andel af modtagne og tilgodehavende bruttopræmier, der svarer til den del af risikoperioden, der forløber efter balancedagen. Hvis en bestand af forsikringer, der dækker samme risiko, forventes at være tabsgivende som følge af forsikringsbegivenheder, som indtræffer efter balancedagen, vil et beløb svarende til det forventede tab blive indregnet i præmiehensættelserne. Tabet opgøres inklusive risikomargen.

Den valgte regnskabspraksis for opgørelse af præmiehensættelser betyder, at risikomargen relateret til præmiehensættelserne er indregnet i præmiehensættelserne. Derfor vil ændring i risikomargen på præmiehensættelserne være indregnet i ændringen i præmiehensættelserne. Valget bevirker endvidere, at der ikke indregnes en fortjenstmargen.

Erstatningshensættelser er opgjort som nutidsværdien af de betalinger, som Købstædernes Forsikring efter bedste skøn forventer at skulle afholde til forsikringsbegivenheder, som er indtruffet inden balancedagen, udover de beløb som allerede er udbetalt til disse begivenheder. Hensættelserne indeholder endvidere nutidsværdien af de beløb, som Købstædernes Forsikring forventer at skulle afholde til direkte og indirekte omkostninger i forbindelse med afviklingen af erstatningsforpligtelserne.

Erstatningshensættelserne opgøres med udgangspunkt i de forventede erstatningsbeløb og omkostninger efter en sag-for-sag vurdering af anmeldte forsikringsbegivenheder, et erfaringsbaseret skøn over utilstrækkeligt oplyste forsikringsbegivenheder samt et erfaringsbaseret skøn over forsikringsbegivenheder, som er indtruffet inden balancedagen, men som ikke er anmeldte inden regnskabsudarbejdelsen.

Hensættelser for løbende ydelser i arbejdsskadeforsikring omfatter den kapitaliserede værdi af de erstatninger, som udbetales i form af løbende ydelser.

Gæld og periodeafgrænsningsposter måles til nettorealisationsværdi.

Fremmed valuta

Aktiver og passiver i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter Danmarks Nationalbanks offentliggjorte valutakurser på balancedagen.

Transaktioner i årets løb omregnes til danske kroner efter transaktionsdagens valutakurser og medtages i kursreguleringerne under de respektive aktivtyper.

Realiserede og urealiserede valutakursgevinster og -tab medtages i resultatopgørelsen.

Note 2 - Præmieindtægter

t.kr.	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
<i>Præmieindtægter, brutto, fremkommer således:</i>				
Brand- og løsøreforsikring (erhverv)	278.198	278.552	278.198	278.552
Brand- og løsøreforsikring (privat)	167.156	159.944	167.156	159.944
Ansvarsforsikring (erhverv)	33.468	25.229	33.468	25.229
Motorkøretøjsforsikring	249.488	193.112	249.488	193.112
Arbejdsskadeforsikring	59.325	47.474	59.325	47.474
Indirekte forsikring	-33	-199	-33	107
Anden direkte forsikring	66.747	54.657	66.747	54.657
	854.349	758.769	854.349	759.075
Afgivne genforsikringspræmier	-37.519	-43.979	-37.519	-44.097
Præmieindtægter, f.e.r.	816.830	714.790	816.830	714.978
<i>Bruttopræmieindtægter for direkte forsikring fordeler sig således:</i>				
Bruttopræmieindtægter, Danmark			854.264	758.885
Bruttopræmieindtægter, andre EU-lande			47	52
Bruttopræmieindtægter, øvrige lande			71	31
			854.382	758.968

Note 3 - Forsikringsteknisk rente

t.kr.	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
Forsikringsteknisk rente er et beregnet renteafkast af årets gennemsnitlige forsikringsmæssige hensættelser f.e.r.				
<i>Beløbet er beregnet således:</i>				
Periodens gennemsnitlige forsikringsmæssige hensættelser f.e.r.	310.631	295.079	310.631	295.079
Heraf modsvares af genforsikringsdepoter	-1	-4	0	0
	310.630	295.075	310.631	295.079
Rente heraf beregnet i forhold til hensættelsernes forventede afviklingstid	-763	-531	-763	-531
Forsikringsteknisk rente	-763	-531	-763	-531

Note 4 - Erstatningsudgifter

t.kr.	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
<i>Afløbsresultat ved afvikling af erstatningshensættelserne pr. 31. december udgør følgende:</i>				
Bruttoafløbsresultat	-7.551	-7.186	-7.392	-6.105
Afløbsresultat f.e.r.	-9.081	-5.785	-8.821	-5.228

Note 5 - Erhvervelsesomkostninger

t.kr.	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
Tegningsprovisioner	-49.080	-40.184	-49.400	-38.702
Andre erhvervelsesomkostninger	-60.767	-57.046	-60.767	-57.046
Erhvervelsesomkostninger, i alt	-109.847	-97.230	-110.167	-95.748

Note 6 - Indtægter af tilknyttede virksomheder efter skat

t.kr.	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
Forsikringsaktieselskabet K.a.B. International			-3.051	6.728
Købstædernes Pensionsrådgivning A/S			-25	-
Assura Alliance ApS			240	-
			-2.836	6.728

Note 7 - Indtægter af associerede virksomheder efter skat

t.kr.	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
Esbjerg Storcenter A/S	0	0	0	0
MIA A/S	-716	0	-716	0
	-716	0	-716	0

Note 8 - Kursreguleringer

t.kr.	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
Ejendomme	52	537	52	537
Kapitalandele	24.532	36.191	26.139	31.509
Investeringsforeningsandele	16.367	24.913	17.070	22.378
Obligationer	10.572	-17.564	11.040	-16.860
Valutakursregulering mv.	-2.927	3.103	-2.519	179
	48.596	47.180	51.782	37.743

Note 9 - Skat

t.kr.	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
Skat af årets resultat	-11.096	-20.948	-11.150	-19.740
Regulering af skat tidligere år	-262	64	-171	-79
Regulering af udskudt skat	-1.415	12.202	-1.415	12.197
	-12.773	-8.682	-12.736	-7.622
<i>Effektiv skatteprocent:</i>				
Aktuel skatteprocent	22,0 %	23,5 %	22,0 %	23,5 %
Regulering for ikke skattemæssige poster	-7,4 %	-7,9 %	-8,3 %	-6,8 %
Regulering for resultat af kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder	0,0 %	0,0 %	1,0 %	-3,2 %
Regulering af skat tidligere år	5,6 %	-0,1 %	5,5 %	0,2 %
Ændring i udnyttelsestidspunktet af udskudt skat	0,0 %	1,5 %	0,0 %	1,5 %
I alt effektiv skatteprocent	20,2 %	17,0 %	20,2 %	15,2 %

Betalte acontoskatter i regnskabsåret andrager 5.636 t.kr. (2015: 16.052 t.kr.) i koncernen og moderselskabet.

Note 10 - Immaterielle aktiver

t.kr.	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
IT-software og -udviklingsprojekter				
Anskaffelsesværdi 1. januar	41.452	41.452	41.452	41.452
Årets afgang	-235	0	-235	0
	41.217	41.452	41.217	41.452
Af- og nedskrivning 1. januar	-41.452	-41.452	-41.452	-41.452
Tilbageførte afskrivninger på årets afgang	235	0	235	0
Af- og nedskrivning	-41.217	-41.452	-41.217	-41.452
Regnskabsmæssig værdi ultimo	0	0	0	0
Forsikringsmæssige kontraktrettigheder og agenturaftaler				
Anskaffelsesværdi 1. januar	20.644	20.644	20.644	20.644
	20.644	20.644	20.644	20.644
Af- og nedskrivning 1. januar	-11.414	-9.106	-11.414	-9.106
Årets af- og nedskrivninger	-9.230	-2.308	-9.230	-2.308
Af- og nedskrivning	-20.644	-11.414	-20.644	-11.414
Regnskabsmæssig værdi ultimo	0	9.230	0	9.230
Kunderelationer				
Anskaffelsesværdi 1. januar	27.412	15.537	27.412	15.537
Tilgang i året	1.125	11.875	1.125	11.875
	28.537	27.412	28.537	27.412
Af- og nedskrivning 1. januar	-10.739	-7.033	-10.739	-7.033
Årets afskrivninger	-3.831	-3.706	-3.831	-3.706
Af- og nedskrivning	-14.570	-10.739	-14.570	-10.739
Regnskabsmæssig værdi ultimo	13.967	16.673	13.967	16.673

Fortsat på side 49

Note 10 - Immaterielle aktiver (fortsat)

t.kr.	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
Goodwill				
Anskaffelseskursværdi 1. januar	59.823	59.823	59.823	59.823
	59.823	59.823	59.823	59.823
Nedskrivninger 1. januar	-27.889	-27.889	-27.889	-27.889
Nedskrivninger	-27.889	-27.889	-27.889	-27.889
Regnskabsmæssig værdi ultimo	31.934	31.934	31.934	31.934
Regnskabsmæssig værdi ultimo, i alt	45.901	57.837	45.901	57.837

Nedskrivningstest

Kunderelationer og goodwill primo året hidrører fra købet af DiBa Forsikring A/S og Forsikringsagentur H-G-F A/S. Årets tilgang af kunderelationer hidrører fra købet af Assura Alliance ApS.

Ledelsen har pr. 31. december testet de regnskabsmæssige værdier af goodwill, agenturaftaler og kunderelationer for at afgøre, om der er indikation på værdiforringelser.

På baggrund af de foretagne nedskrivningstest, herunder følsomhedsanalyser, er det konstateret, at aktivernes genindvindingsværdi ikke overstiger de regnskabsmæssige værdier af kunderelationer og goodwill pr. 31. december 2016. Herefter er kunderelationer testet for nedskrivning. Det blev konstateret, at der ikke var behov for at nedskrive kunderelationerne. Herefter er agenturaftaler testet for nedskrivning. Det blev konstateret, at det var nødvendigt at nedskrive agenturaftaler med 6.923 t.kr. til 0. Efterfølgende er genindvindingsværdierne af kunderelationer og goodwill testet igen. Denne test viste, at genindvindingsværdierne overstiger de regnskabsmæssige værdier af kunderelationer og goodwill pr. 31. december 2016.

Genindvindingsværdierne er baseret på kapitalværdier, som er fastlagt ved anvendelse af forventede pengestrømme på basis af budgetter, som de indgår i det samlede budget for Købstædernes Forsikring, for årene 2016-2023 godkendt af ledelsen og med en diskonteringsfaktor efter skat på 8,9 %. Derudover er der en generel forudsætning om, at væksten i terminalperioden udgør 1,6 % årligt, samt at det investeringsmæssige afkast udgør 4,0 %.

Ledelsen har ikke identificeret faktorer, der indikerer, at der er behov for at gennemføre værdiforringelsestest for øvrige immaterielle aktiver.

Note 11 - Driftsmidler

t.kr.	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
Anskaffelseskursværdi 1. januar	10.385	10.918	10.385	10.918
Tilgang ved køb af dattervirksomhed	20	0	0	0
Tilgang i året	3.736	2.272	3.736	2.272
Afgang i året	-2.313	-2.805	-2.313	-2.805
Beholdning ultimo året	11.828	10.385	11.808	10.385
Af- og nedskrivninger primo	-6.237	-6.106	-6.237	-6.106
Tilgang ved køb af dattervirksomhed	-16	0	0	0
Årets afskrivninger	-1.965	-1.439	-1.965	-1.439
Afgang	1.811	1.308	1.811	1.308
Af- og nedskrivninger ultimo	-6.407	-6.237	-6.391	-6.237
Regnskabsmæssig værdi ultimo	5.421	4.148	5.417	4.148

Note 12 - Domicilejendomme

t.kr.	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
Omvurderet værdi 1. januar	109.585	98.330	109.585	98.330
Årets tilgang	0	6.200	0	6.200
Årets afskrivninger	-443	-212	-443	-212
Årets værdiregulering	109.659	5.267	109.659	5.267
Omvurderet værdi 31. december	218.801	109.585	218.801	109.585
Gennemsnitlig afkastprocent kontorejendomme	7,3 %	5,4 %	7,3 %	5,4 %

Den solgte domicilejendom er optaget til aftalt salgspris minus salgsomkostninger, mens øvrige domicilejendomme optages til dagsværdi i henhold til Finanstilsynets retningslinjer.

Der har ikke været benyttet ekstern assistance i forbindelse med fastlæggelsen af ejendommenes værdi.

Note 13 - Investeringsejendomme

t.kr.	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
Dagsværdi forudgående regnskabsår	11.699	17.362	11.699	17.362
Årets afgang	0	-6.200	0	-6.200
Årets værdiregulering til dagsværdi	52	537	52	537
Dagsværdien på balancetidspunktet	11.751	11.699	11.751	11.699
Gennemsnitlig afkastprocent kontorejendomme	6,8 %	6,6 %	6,8 %	6,6 %

Der har ikke været benyttet ekstern assistance i forbindelse med fastlæggelsen af ejendommenes værdi.

Note 14 - Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

t.kr.	Moderselskab	
	2016	2015
Anskaffelsessum pr. 1. januar	123.940	1.248.629
Ændring som følge af fusion	0	-25.698
Ændring som følge af reklassifikation	0	-1.098.991
Årets tilgang	922	0
Årets afgang	-34.918	0
Samlet anskaffelsessum pr. 31. december	89.944	123.940
Værdiregulering pr. 1. januar	15.082	302.812
Ændring som følge af fusion	0	-49.830
Ændring som følge af reklassifikation	0	-244.267
Ændring i anvendt regnskabspraksis	0	-361
Værdiregulering ved køb	-1.125	0
Andel af periodens resultat	-2.836	6.728
Udbetalt udbytte	-15.082	0
Negativ egenkapital modregnet i udlån	219	0
Værdiregulering pr. 31. december	-3.742	15.082
Bogført værdi pr. 31. december	86.202	139.022
<i>Regnskabsmæssig værdi specificerer sig således:</i>		
Forsikringsaktieselskabet K.a.B. International, København - nom. 7.000 t.kr., 100 % ejet, international reassurance (i afløb)	85.971	139.022
Købstædernes Pensionsrådgivning A/S, København - nom. 500 t.kr., 51 % ejet, pensionsrådgivning og -formidling	231	
Assura Alliance ApS, København 125 t.kr., 100 % ejet, forsikringsformidling. Negativ egenkapital (219 t.kr.) modregnes i udlån	0	
Værdi af tilknyttede virksomheder ultimo	86.202	139.022

Note 15 - Kapitalandele i associerede virksomheder

t.kr.	Koncern		Moterselskab	
	2016	2015	2016	2015
Anskaffelsessum pr. 1. januar	2.025	1.025	2.025	20
Ændring som følge af fusion	0	0	0	1.005
Årets tilgang	15.000	1.000	15.000	1.000
Samlet anskaffelsessum pr. 31. december	17.025	2.025	17.025	2.025
Værdiregulering pr. 1. januar	-1.025	-1.025	-1.025	-20
Ændring som følge af fusion	0	0	0	-1.005
Andel af årets resultat	-716	0	-716	0
Værdiregulering pr. 31. december	-1.741	-1.025	-1.741	-1.025
Bogført værdi pr. 31. december	15.284	1.000	15.284	1.000
<i>Regnskabsmæssig værdi specificerer sig således:</i>				
Esbjerg Storcenter, København				
- nom. 500 t.kr., 25 % ejet				
- administration og drift af Esbjerg Storcenter	0	0	0	0
MIA A/S, København				
- nom. 500 t.kr., 50 % ejet, drift af forsikringssystem	15.284	1.000	15.284	1.000
Værdi af associerede virksomheder ultimo	15.284	1.000	15.284	1.000

Note 16 - Andre finansielle investeringsaktiver

t.kr.	Koncern		Moterselskab	
	2016	2015	2016	2015
<i>Selskaber hvori der ejes mere end 5 % af selskabskapitalen:</i>				
Forsikringselskabet Nærsikring A/S, Viborg				
Ejerandel udgør 8,1 %				
Egenkapitalen pr. 30. juni 2016 udgør 571.275 t.kr.	46.499	40.700	46.499	40.700
Jysk Industri Holding A/S (tidligere Deltaq A/S), Ishøj				
Ejerandel udgør 15,0 % på koncernplan og 11,9 % i moderselskab				
1. regnskabsår slutter 31. december 2016	15.755	14.574	12.539	11.599
TG Partners II P/S, København. Ejerandel udgør 10 %				
Egenkapitalen pr. 30. september 2016 udgør 184.058 t.kr.	18.406	15.187	18.406	15.187
Fortsat på side 53				

Note 16 - Andre finansielle investeringsaktiver (fortsat)

t.kr.	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
TG Partners II ApS, København. Ejerandel udgør 10 % Egenkapitalen pr. 31. december 2015 udgør 79 t.kr.	8	5	8	5
TG Partners IV P/S, København under frivillig likvidation Ejerandel udgør 10,3 % Egenkapitalen pr. 30. november 2016 udgør 500 t.kr.	52	5.876	52	5.876
Proark Golf Plus A/S konkursbehandling afsluttet 1. november 2016, Jystrup Midtsjælland Ejerandel udgjorde 9,3 %	0	0	0	0
Danske Andelskassers Bank A/S, Viborg. Ejerandel 5,6 % Egenkapitalen pr. 30. september 2016 udgør 1.214.599 t.kr.	27.960	-	27.960	-

Note 17 - Udskudte skatteaktiver/forpligtelser

t.kr.	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
Udskudte skatteforpligtelser primo	25.809	-1.112	25.737	8.837
Ændring som følge af fusion	0	0	0	-9.949
Ændring i anvendt regnskabspraksis	0	14.721	0	14.649
Årets regulering	-45.402	12.956	-45.570	-2.493
Ændring i udnyttelsestidspunktet af udskudt skat	0	-756	0	14.693
Udskudte skatteaktiver/forpligtelser ultimo	-19.593	25.809	-19.833	25.737
<i>Hensættelse til udskudt skat vedrører:</i>				
Immaterielle og materielle anlægsaktiver	3.273	1.408	3.273	1.408
Domicilejendomme	-34.766	0	-34.766	0
Underskud til fremførsel	2.220	14.721	1.980	14.649
Kortfristet gæld	9.680	9.680	9.680	9.680
I alt	-19.593	25.809	-19.833	25.737

Note 18 - Egenkapital

t.kr.	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
<i>Egenkapitalen fordeler sig således:</i>				
Grundfond	50.000	50.000	50.000	50.000
<i>Opskrivningshenlæggelser:</i>				
Saldo primo	63.205	57.938	63.205	57.938
Periodens ændring	74.892	5.267	74.892	5.267
Saldo ultimo	138.097	63.205	138.097	63.205
<i>Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode:</i>				
Saldo primo			15.082	302.812
Ændring som følge af fusion			0	-89.455
Ændring som følge af reklassifikation			0	-204.642
Ændring af regnskabspraksis			0	-361
Periodens ændring			-15.082	6.728
Saldo ultimo			0	15.082
Andre henlæggelser	450.000	450.000	450.000	450.000
<i>Overført overskud:</i>				
Saldo primo	586.564	595.166	571.482	292.354
Ændring som følge af fusion	-	-	-	89.455
Ændring som følge af reklassifikation	-	-	-	204.642
Ændring af regnskabspraksis	-	-51.071	-	-50.710
Periodens ændring	50.423	42.469	65.505	35.741
Saldo ultimo	636.987	586.564	636.987	571.482
Egenkapital	1.275.084	1.149.769	1.275.084	1.149.769
Minoritetsinteresser	221	0		
Koncernegenkapital	1.275.305	1.149.769		
<i>Basiskapitalen (solvens II) kan opgøres således:</i>				
Egenkapital			1.275.084	1.149.769
Immaterielle aktiver			-45.901	-57.837
Basiskapital			1.229.183	1.091.932
Kapitalkrav (Solvens II)			592.028	567.155

Note 19 - Kreditinstitutter m.v.

t.kr.	Koncern		Morderselskab	
	2016	2015	2016	2015
Gæld som forfalder mere end 5 år efter balancetidspunktet	0	0	0	0

Note 20 - Personaleomkostninger

t.kr.	Koncern		Morderselskab	
	2016	2015	2016	2015
<i>Vederlag til bestyrelsen</i>				
Jens Munk Jensen (tiltrådt som formand 27.04.16)	466	293	466	293
Steen Bo Jørgensen, formand (udtrådt 27.04.16)	197	481	197	481
Hans Jørgen Kaptain, næstformand	395	374	395	374
Hans Kristian Jensen	294	303	294	303
Ole Riber Kjær	200	189	200	189
Thomas Olsen	200	211	200	211
Tonni Hoelgaard Jensen (udtrådt 23.04.15)	0	41	0	41
Niels Christian Grønlund (udtrådt 23.04.15)	0	41	0	41
Helene Vammen Henriksen (udtrådt 23.04.15)	0	52	0	52
Jakob Nymand Larsen (tiltrådt 23.04.15)	151	100	151	100
Michael Thomas Christensen (tiltrådt 23.04.15)	151	100	151	100
Tommy Foverskov (tiltrådt 23.04.15)	151	111	151	111
Ken Torpe Christoffersen (tiltrådt 27.04.16)	151	0	151	0
Honorarer, i alt	2.356	2.296	2.356	2.296
Heraf revisionsudvalgshonorarer	240	310	240	310
Heraf honorar som delegeret og deltagelse i temadag	342	405	342	405

Købstædernes Forsikrings bestyrelse aflønnes med et fast honorar. Ud over det faste honorar ydes et honorar som delegeret og for deltagelse i temadag. Bestyrelsen har på intet tidspunkt været omfattet af nogen former for variabel løn eller incitamentsprogrammer.

Bestyrelseshonoraret er afholdt af moderselskabet Købstædernes Forsikring. Koncernen har ingen pensionsforpligtelser over for bestyrelsens medlemmer.

<i>Vederlag til delegeretforsamlingen</i>	1.301	1.321	1.301	1.321
<i>Vederlag til direktionen</i>				
Fast løn, Anders Hestbech	3.003	2.868	3.003	2.868
Pension, Anders Hestbech	315	300	315	300
Samlet vederlag til direktionen, i alt	3.318	3.168	3.318	3.168

Fortsat på side 56

Note 20 - Personaleomkostninger (fortsat)

t.kr.	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
Fast løn, i alt omfatter kontraktlig vederlag. Den faste løn er optjent såvel som udbetalt i regnskabsåret. Direktionen har på intet tidspunkt været omfattet af nogen former for variabel løn eller incitamentsprogrammer. Anders Hestbech har fri bil til rådighed. Den skattemæssige værdi udgjorde i 2016: 142 t.kr. (2015: 142 t.kr.).				
<i>Vederlag til tidligere direktion</i>				
Udbetalt løn, Mogens N. Skov (fratrådt 20.11.2013)	0	2.771	0	2.771
Udbetalt løn, Jesper Franch (fratrådt 20.11.2013)	0	414	0	414
Udbetalt løn, i alt	0	3.185	0	3.185
Hensat i 2014 til løn i 2015, Mogens N. Skov				
Hensat i 2014 til løn i 2015, Jesper Franch	0	-2.665	0	-2.665
Regulering af hensættelse, i alt	0	-3.079	0	-3.079
Optjent løn, i alt	0	106	0	106
<i>Pension til tidligere direktion</i>				
Hensat i 2014 til pensionsbidrag i 2015, Mogens N. Skov	0	-2.795	0	-2.795
Pension, i alt	0	-2.795	0	-2.795
Samlet vederlag til tidligere direktion, i alt	0	-2.689	0	-2.689

Fast løn, i alt omfatter kontraktlig vederlag. Den tidligere direktion har på intet tidspunkt været omfattet af nogen former for variabel løn eller incitamentsprogrammer.

Det beløb, som blev hensat til pension i forbindelse med Mogens N. Skovs fratrædelse, var det estimerede beløb, som supplerende ville skulle indbetales i pensionsbidrag til Pensionsafviklingskassen for Købstædernes almindelige Brandforsikring under forudsætning af Mogens N. Skovs udtræden af Pensionsafviklingskassen i slutningen af 2015. Mogens N. Skov udtrådte af Pensionsafviklingskassen i 2015.

<i>Løn til ansatte med væsentlig indflydelse på selskabets risikoprofil (risikopersoner):</i>				
Fast løn	3.886	3.714	3.886	3.714
Pension	409	372	409	372
Vederlag til risikopersoner, i alt	4.295	4.086	4.295	4.086
Antal risikopersoner	4	4	4	4

Fast løn, i alt omfatter kontraktlig vederlag. Den faste løn er optjent såvel som udbetalt i regnskabsåret. Risikotagerne har på intet tidspunkt været omfattet af nogen former for variabel løn eller incitamentsprogrammer.

Udgifterne til personale fordeler sig således:				
Gager m.v., eksklusiv direktion og risikopersoner	116.505	94.795	116.505	94.795
Pensionsbidrag, eksklusiv direktion og risikopersoner	17.967	16.188	17.967	16.188
Social sikring	1.214	1.151	1.214	1.151
Lønsumsafgift	18.434	13.795	18.434	13.795
	154.120	125.929	154.120	125.929

Der har i regnskabsåret, omregnet til heltidsansatte, været beskæftiget gennemsnitlig 186 personer i selskabet (2015: 174 personer). Der er ingen ansatte med løn i dattervirksomhederne.

Note 21 - Revisionshonorar

t.kr.	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
<i>Honorar til revisorer, Deloitte, udgør:</i>				
Ordinær revision	726	651	673	576
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	46	45	46	45
Andre ydelser	251	285	251	285
I alt	1.023	981	970	906

Note 22 - Eventualforpligtelser

t.kr.	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
<i>Garantiforpligtelser vedrørende international reinsurance:</i>				
<i>Fordelt på følgende selskaber:</i>				
Købstædernes Forsikring	868	1.102	868	841
Forsikringsaktieselskabet K.a.B. International	0	261	0	0
Sikkerhed i form af likvide beholdninger:	0	54.177	-	-
<i>Fordelt på følgende selskaber:</i>				
Forsikringsaktieselskabet K.a.B. International	0	54.177	0	0

Købstædernes Forsikring hæfter for, at Pensionsafviklingskassen for Købstædernes almindelige Brandforsikring har tilstrækkelig kapital til sikring af firmapensionskassens forpligtelser. Pensionsforpligtelserne i Pensionsafviklingskassen er på statusdagen fuldt afdækket af pensionsaktiver i Pensionsafviklingskassen. Overskydende pensionsaktiver er ikke indregnet i Købstædernes Forsikrings regnskab.

Købstædernes Forsikring er forpligtiget til at indskyde yderligere 600 t.USD i et investeringsselskab samt 1.900 t.kr. i et nytstiftet P/S ejendomsselskab.

Forsikringsaktieselskabet K.a.B. International er forpligtiget til at indskyde yderligere 15 t.GBP i et investeringsselskab.

Selskabet indgår i en fælles momsregistrering med de øvrige selskaber i koncernen Købstædernes Forsikring. Selskaberne hæfter solidarisk for den samlede momsbetaling.

Købstædernes Forsikring har indgået en huslejeaftale med Sydbank med et opsigelsesvarsel på 12 måneder. Aftalen kan tidligst opsiges pr. 1. maj 2016. Den årlige husleje udgør 496 t.kr.

Købstædernes Forsikring har indgået huslejeaftale med Topdanmark Ejendom A/S med et opsigelsesvarsel på 6 måneder. Aftalen kan tidligst opsiges pr. 1. oktober 2018. Den årlige husleje udgør 881 t.kr.

Købstædernes Forsikring har indgået huslejeaftale med DEAS A/S med et opsigelsesvarsel på 6 måneder. Aftalen kan tidligst opsiges pr. 1. januar 2023. Den årlige husleje udgør 668 t.kr.

Købstædernes Forsikring har indgået huslejeaftale med Ejendomsselskab Faaborg A/S med et opsigelsesvarsel på 6 måneder. Aftalen kan tidligst opsiges pr. 1. august 2017. Den årlige husleje udgør 46 t.kr.

Købstædernes Forsikring har indgået huslejeaftale med Smedelunden Holbæk ApS med et opsigelsesvarsel på 6 måneder. Den årlige husleje udgør 120 t.kr.

Med baggrund i en særdeles anstrengt likviditetssituation og manglende salg af Esbjerg Storcenter over break-even prisen, blev der i 2012 foretaget en reservation til kautionsforpligtelse, som i 2015 udgjorde 22 mio.kr., 44 mio.kr. på koncernplan. K.a.B. Ejendomsinvest A/S blev i 2016 fusioneret med Købstædernes Forsikring, hvorefter den samlede kautionsforpligtelse på 44 mio.kr. er overtaget af Købstædernes Forsikring. Reservationen er opført under anden gæld.

Der er underskrevet betinget overdragelsesaftale med closing 1. marts 2017 vedrørende køb af kapitalandele i Ejendomsselskabet Norden X P/S indeholdende ejendommen Strandgade 27A, København. Den samlede forpligtelse udgør 148 mio.kr.

Note 23 - Sikkerhedsstillelser til fordel for de forsikrede

t.kr.	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
<i>Bogførte værdier af aktiver, der tjener til sikkerhed for forsikringsmæssige hensættelser (registrerede aktiver):</i>				
Obligationer	853.910	769.006	853.910	769.006
Kapitalandele	82.056	122.137	82.056	122.137
Investeringsforeningsandele	156.857	150.687	156.857	150.687
Likvide beholdninger	69.605	32.456	69.605	32.456
Tilgodehavende renter	5.604	6.193	5.604	6.193
Genforsikringskontrakter	48.613	66.672	48.613	66.672
I alt	1.216.645	1.147.151	1.216.645	1.147.151

Note 24 - Nærtstående parter

Nærtstående parter omfatter:

- selskabets direktion og bestyrelse samt disse personers relaterede familiemedlemmer
- selskaber kontrolleret af medlemmer af direktionen eller bestyrelsen
- øvrige selskaber i koncernen.

Købstædernes Forsikring hæfter for, at Pensionsafviklingskassen for Købstædernes almindelige Brandforsikring har tilstrækkelig kapital til sikring af firmapensionskassens forpligtelser.

I regnskabsperioden er der foretaget overdragelse af forsikringsporteføljen fra dattervirksomheden Forsikringsaktieselskabet K.a.B. International til moderselskabet Købstædernes Forsikring. Overdragelsen er sket til markedsværdi og på markedsvilkår. Herudover er der ikke foretaget transaktioner af væsentlighed mellem selskabet og dets dattervirksomheder.

Herudover er der i regnskabsperioden ikke foretaget transaktioner af væsentlighed mellem Købstædernes Forsikring og dets dattervirksomheder samt øvrige nærtstående parter.

Der er i koncernen indgået aftaler om administration af fælles koncernopgaver på omkostningsdækkende basis.

Der er indgået aftale om forrentning af løbende mellemværender mellem koncernselskaber på sædvanlige markedsbaserede vilkår.

Vederlag til direktion og bestyrelse er oplyst i note 20.

Note 25 - Følsomhedsoplysninger

t.kr.	Moderselskab	
	2016	2015
<i>Følsomhedsoplysninger vedrørende moderselskabet:</i>		
<i>Påvirkning af egenkapitalen ved:</i>		
Rentestigning på 0,7 - 1,0 procentpoint	-23.754	-23.590
Rentefald på 0,7 - 1,0 procentpoint	23.754	23.590
Aktiekursfald på 12 %	-94.402	-76.301
Ejendomsprisfald på 8 %	-18.444	-9.703
Valutakursrisiko (VaR 99)	-13.061	-16.590
Tab på modparter på 8 %	-16.415	-13.133

Note 26 - Risikooplysninger

Der henvises til ledelsens beretning side 12.

Note 27 - Forsikringsteknisk resultat pr. forretningsområde

Koncern

t.kr.	Bygning- og løse- forsikring Erhverv	Motor- køretøjs- forsikring Ansvar	Motor- køretøjs- forsikring Kasko	Bygning- og løse- forsikring Privat	Arbejds- skade- forsikring	Anden direkte forsikring	Indirekte forsikring Skade	I alt
Bruttopræmier	281.372	61.123	191.209	169.900	62.667	100.518	-33	866.756
Bruttopræmieindtægter	278.198	60.434	189.054	167.156	59.325	100.215	-33	854.349
Bruttoerstatningsudgifter	-167.682	-66.170	-117.474	-158.900	-43.339	-61.154	-771	-615.490
Bruttodriftsomkostninger	-48.128	-17.550	-54.901	-48.900	-6.017	-17.329	-657	-193.482
Resultat af afgiven forretning	-25.869	-3.724	83	-7.404	882	-1.164	126	-37.070
Forsikringsteknisk rente f.e.r.	-368	-51	-195	-193	143	-99	0	-763
Forsikringsteknisk resultat for 2016	36.151	-27.061	16.567	-48.241	10.994	20.469	-1.335	7.544
Forsikringsteknisk resultat for 2015	-28.880	-33.038	32.358	-15.888	28.948	16.107	-3.023	-3.416
Geografisk opdeling af bruttopræmieindtægter:								
Fra Danmark	278.198	60.434	189.054	167.059	59.325	100.194	-33	
Fra andre EU-lande				47		0		
Fra øvrige lande				50		21		
Antallet af erstatninger	5.323	2.650	8.264	11.347	714	2.026		
Gennemsnitlig erstatning for indtrufne skader (t.kr.)	46	21	14	14	24	28		
Erstatningsfrekvensen (antal skader pr. 1.000 policer)	221	56	196	89	132	48		

Moderselskab

t.kr.	Bygning- og løse- forsikring Erhverv	Motor- køretøjs- forsikring Ansvar	Motor- køretøjs- forsikring Kasko	Bygning- og løse- forsikring Privat	Arbejds- skade- forsikring	Anden direkte forsikring	Indirekte forsikring Skade	I alt
Bruttopræmier	281.372	61.123	191.209	169.900	62.667	100.518	-33	866.756
Bruttopræmieindtægter	278.198	60.434	189.054	167.156	59.325	100.215	-33	854.349
Bruttoerstatningsudgifter	-167.682	-66.170	-117.474	-158.900	-43.339	-61.154	-175	-614.894
Bruttodriftsomkostninger	-48.128	-17.550	-54.901	-48.900	-6.017	-17.329	-215	-193.040
Resultat af afgiven forretning	-25.869	-3.724	83	-7.404	882	-1.164	227	-36.969
Forsikringsteknisk rente f.e.r.	-368	-51	-195	-193	143	-99		-763
Forsikringsteknisk resultat for 2016	36.151	-27.061	16.567	-48.241	10.994	20.469	-196	8.683
Forsikringsteknisk resultat for 2015	-28.957	-33.126	32.265	-15.930	28.864	16.061	-351	-1.174
Geografisk opdeling af bruttopræmieindtægter:								
Fra Danmark	278.198	60.434	189.054	167.059	59.325	100.194	-33	
Fra andre EU-lande				47		0		
Fra øvrige lande				50		21		
Antallet af erstatninger	5.323	2.650	8.264	11.347	714	2.026		
Gennemsnitlig erstatning for indtrufne skader (t.kr.)	46	21	14	14	24	28		
Erstatningsfrekvensen (antal skader pr. 1.000 policer)	221	56	196	89	132	48		

Note 28 - Hoved- og nøgletal

Koncern

mio.kr.	2016	2015	2014	2013	2012
Bruttopræmieindtægter	854,3	758,8	707,3	752,1	780,6
Bruttoerstatningsudgifter	-615,5	-559,5	-493,5	-513,0	-546,3
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt	-193,5	-176,3	-199,4	-205,8	-167,6
Bonus og præmierabatter	0,0	0,0	0,1	4,0	-2,9
Forsikringsteknisk rente	-0,8	-0,5	3,8	12,0	11,8
Resultat af afgiven forretning	-37,1	-25,8	-17,1	-19,4	-53,9
Forsikringsteknisk resultat	7,5	-3,4	1,1	29,9	21,7
Investeringsafkast efter forsikringsteknisk rente	55,6	54,6	21,6	64,8	47,3
Resultat før skat	63,2	51,2	22,7	94,7	69,0
Skat	-12,8	-8,7	-16,5	-25,2	-16,9
Årets resultat	50,4	42,5	6,2	69,5	52,1
Afløbsresultat	-7,6	-7,2	20,8	73,1	50,3
Forsikringsmæssige hensættelser, i alt	1.010,9	1.013,4	892,3	966,9	1.049,5
Forsikringsaktiver, i alt	54,7	71,6	76,8	110,9	114,1
Egenkapital, i alt	1.275,1	1.149,8	1.153,1	1.144,8	1.068,1
Aktiver, i alt	2.425,1	2.298,8	2.205,9	2.265,1	2.241,2
Bruttoerstatningsprocent	72,0	73,7	69,8	67,8	70,2
Bruttoomkostningsprocent	22,6	23,2	28,2	27,2	21,5
Nettogenforsikringsprocent	4,3	3,4	2,4	2,6	6,9
Combined ratio	98,9	100,4	100,4	97,6	98,7
Operating ratio	99,1	100,5	99,9	96,1	97,2
Relativt afløbsresultat	-1,2	5,0	5,0	5,0	5,0
Egenkapitalforrentning i procent, efter skat p.a.	4,2	3,7	0,5	6,3	5,0
Solvensdækning (Solvens II)	-	-	-	-	-

Moderselskab

mio.kr.	2016	2015	2014	2013	2012
Bruttopræmieindtægter	854,3	759,1	700,3	719,3	745,9
Bruttoerstatningsudgifter	-614,9	-561,5	-503,0	-495,7	-525,6
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt	-193,0	-171,8	-195,1	-195,4	-155,7
Bonus og præmierabatter	0,0	0,0	0,0	4,0	-2,9
Forsikringsteknisk rente	-0,8	-0,5	3,7	11,7	11,5
Resultat af afgiven forretning	-37,0	-26,4	-17,4	-20,5	-53,2
Forsikringsteknisk resultat	8,7	-1,2	-11,5	23,5	19,9
Investeringsafkast efter forsikringsteknisk rente	54,5	51,3	27,1	69,3	52,7
Resultat før skat	63,2	50,1	15,6	92,8	72,6
Skat	-12,7	-7,6	-9,4	-23,3	-20,5
Årets resultat	50,4	42,5	6,2	69,5	52,1
Afløbsresultat	-7,4	-6,1	9,8	70,7	37,4
Forsikringsmæssige hensættelser, i alt	1.010,9	1.003,6	867,0	905,0	970,8
Forsikringsaktiver, i alt	54,7	69,2	74,7	108,3	111,0
Egenkapital, i alt	1.275,1	1.149,8	1.153,1	1.144,8	1.068,1
Aktiver, i alt	2.425,0	2.282,9	2.142,3	2.180,5	2.117,1
Bruttoerstatningsprocent	72,0	74,0	71,8	68,5	70,7
Bruttoomkostningsprocent	22,6	22,6	27,9	27,0	21,0
Nettogenforsikringsprocent	4,3	3,5	2,5	2,8	7,2
Combined ratio	98,9	100,1	102,2	98,4	98,9
Operating ratio	99,0	100,2	101,6	96,8	97,4
Relativt afløbsresultat	-1,2	1,5	1,5	4,0	4,0
Egenkapitalforrentning i procent, efter skat p.a.	4,2	3,7	0,5	6,3	5,0
Solvensdækning (2015-16: Solvens II, 2012-14: Solvens I)	2,1	1,9	9,2	8,6	7,1